

„I/15 Zahrádky, obchvat“

Posudek podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí

Podle přílohy č. 5 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí

(Aktuální znění 01. 01. 2024)

Zpracoval: Ing. Vladimír Láznička, Ph.D.

Autorizace ke zpracování posudku:

osvědčení č.j. 6582/1056/OPV/93 MŽP ČR ze dne 24.6.1993 (jehož platnost byla prodloužena MZP/2021/710/5858 2016 rozhodnutím MŽP č.j. 79748/ENV/16 a naposledy prodloužena v roce 2021 MZP/2021/710/5858).

Zpracovatel posudku prohlašuje, že je držitelem Autorizace ke zpracování dokumentace a posudku, udělené rozhodnutím Ministerstva životního prostředí České republiky.

Zpracovatel posudku dále prohlašuje, že se nepodílel na zpracování oznámení ani dokumentace, která je předmětem tohoto posudku.

I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

1. Název záměru

Název: „I/15 Zahrádky, obchvat“

Záměr je zařazen (podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, přílohy č. 1.) do kategorie II. (záměry vyžadující zjišťovací řízení) bodu 49:

„Silnice všech tříd a místní komunikace I. a II. třídy o méně než čtyřech jízdnicích pruzích od stanovené délky 2 km; ostatní pozemní komunikace od stanovené délky 2 km a od stanovené návrhové intenzity dopravy předpokládané pro novostavby a ročního průměru denních intenzit pro stávající stavby 1 000 voz/24 hod“.

Posuzování tohoto záměru zajišťuje krajský úřad.

Na základě zjišťovacího řízení dospěl příslušný úřad k závěru, že záměr „I/15 Zahrádky, obchvat“ může mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví, a proto podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona.

2. Kapacita (rozsah) záměru

Předmětem posuzovaného záměru je výstavba přeložky silnice I/15, která bude tvořit jižní obchvat obce Zahrádky. Začátek přeložky silnice I/15 je před křižovatkou se silnicí III/2626, konec je v křižovatce se silnicí I/9. Trasa přeložky silnice byla navržena ve dvou základních variantách: **varianta A**, **varianta B**. Varianty se liší vedením trasy (trasa varianty A je ve svém východním úseku ve větší vzdálenosti od intravilánu obce Zahrádky, ale blíže ke kostelu sv. Barbory). Další dvě varianty A1 a A2 se odlišují především niveletou silnice a způsobem křížení Valdštejské aleje. Celkem je tedy záměr navržen ve čtyřech variantách.

Délka přeložky je ve variantě A 3,28 km, v celé délce bude komunikace vybudována v kategorii S 9,5/70. Navrženo je přemostění Valdštejské aleje.

Varianty byly popsány a posouzeny v Oznámení EIA (LBK708). Na základě závěru zjišťovacího řízení je požadováno (ve vyjádření obce Zahrádky a MÚ Česká Lípa) vyhodnotit i varianty vedení trasy obchvatu I/15 rovněž v zářezu a tunelu, a to zejména v místě křížení Valdštejské aleje, která je vedena jako přírodní památka, je součástí EVL Zahrádky a KPZ

Zahrádecko. Na základě tohoto požadavku byly zpracovány varianty A1 a A2 v trase varianty A, ale s odlišnou niveletou a řešením zářezů a mostů.

Niveleta přeložky silnice I/15 převážně kopíruje stávající terén, v místech křížení s železniční tratí je přeložka v zářezu a ve variantě A je v okolí křížení Valdštejnské aleje vedena na náspech. Konstrukce vozovky je uvažována jako netuhá s asfaltovým krytem.

Součástí stavby musí být kromě vlastní přeložky silnice I/15 a jejího vybavení i odvodnění, dopravní značení a vyvolané přeložky dopravní a technické infrastruktury v území.

Ve variantě A1 – **krátký tunel pod Valdštejnskou alejí** je navržen mělký hloubený tunel v délce 200 m. Řešení vyžaduje odvodnění s nuceným čerpáním (niveleta obchvatu zasahuje pod úroveň dna Bobřího potoka).

Ve variantě A2 – **I/15 v zářezu pod Valdštejnskou alejí s mostem** v délce 14 m nad I/15. Řešení vyžaduje odvodnění s nuceným čerpáním (niveleta obchvatu zasahuje pod úroveň dna Bobřího potoka). Most na cestě Valdštejnskou alejí, šířka cesty 3,0 m a délka mostu 14 m.

3. Sídlo (bydliště) oznamovatele

Ředitelství silnic a dálnic ČR

Sídlo: Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4

4. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území)

Záměr se nachází v Libereckém kraji.

Obce: Zahrádky u České Lípy, městys Holany

Katastrální území:

790273 Zahrádky u České Lípy

640735 Holany

5. Obchodní firma oznamovatele

Obchodní firma: Ředitelství silnic a dálnic ČR

Sídlo: Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4

Jméno, příjmení, telefon oprávněného zástupce oznamovatele:

Ing. Jan Wohlmuth, tel.: 954 911 120, e-mail:jan.wohlmuth@rsd.cz

(dále Oznamovatel)

6. IČ oznamovatele

IČ: 65993390

II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE

1. Úplnost dokumentace

Dokumentaci EIA zpracovala autorizovaná osoba Ing. Luboš Štancl, osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j. 39838/ENV/10, vydáno dne 6.5.2010, autorizace prodloužena rozhodnutím MŽP č.j. 89011/ENV/14 ze dne 14.1.2015 a MZP/2020/710/475.

Dokumentace EIA je po formální stránce úplná v rozsahu stanoveném přílohou č. 4 k zákonu č. 100/2001 Sb. - Náležitosti dokumentace, podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí).

2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci včetně použitých metod hodnocení

(dokumentace EIA včetně příloh je k dispozici ke stažení na IS CENIA pod odkazem https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_LBK708)

Údaje, uvedené v dokumentaci EIA, byly shledány převážně jako správné. Na případné nesprávné údaje je upozorněno v následujícím textu. Použité metody hodnocení (viz str. 166 dokumentace EIA) jsou odpovídající. Pro objektivní hodnocení vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví nejsou ale stávající projektové podklady plně dostatečné.

Případné chyby, nepřesnosti, nepodložená nebo nedoložená tvrzení a hypotézy jsou sice toho charakteru, že by mohly vést k návrhu vrácení dokumentace EIA k přepracování, ale zároveň jsou způsobeny nedostatečnou projektovou dokumentací. Nicméně i z údajů zde uvedených je zřejmé, že vliv na jednotlivé složky životního prostředí bude převážně významně negativní. Případné přepracování dokumentace EIA by bylo neefektivní a nepřineslo by změnu závazného stanoviska. Záměr je nepřijatelný i z komplexního a multikriteriálního pohledu.

Dokumentace EIA ve finální fázi byla připravována zejména na základě **Technické studie: I/15 Zahrádky obchvat prověření variant tras pod úrovní terénu** (Valbek, spol. s r.o., 08/2022).

Informace v Technické studii ve smyslu „Směrnice pro dokumentaci staveb pozemních komunikací (Ministerstvo dopravy, Odbor liniových staveb a silničního správního úřadu, 2022, dále Směrnice)“ nejsou pro objektivní hodnocení vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví zcela dostatečné, protože některé údaje chybí (např. některé výkresy rozhodujících objektů stavby, architektonické řešení, související dokumentace ad. – viz str.36 Směrnice).

Ve zmíněné směrnici je v bodu 7.4.1.5 uvedeno: „Základní technická problematika stavby a problematika ochrany životního prostředí se navzájem prolínají a ovlivňují. Musí se proto řešit společně a výsledky vzájemně koordinovat. Slouží-li technická studie jako podklad pro

posouzení vlivu stavby PK na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., musí být zpracována v souladu s požadavky tohoto zákona.“

V Technické studii se vyskytly i některé chyby (např. nivelety trasy), které sice byly na základě dotazů zpracovatele posudku EIA korigovány, ale další varianty již nebyly předmětem posouzení v rámci dokumentace EIA.

Zpracování Technické studie je zdůvodněno následně:

V roce 2021 byla zpracovaná Technická studie přeložky silnice I/15 do trasy jihozápadního obchvatu obce Zahrádky, a to ve dvou variantách, jako podklad pro zpracování Oznámení záměru vlivů stavby na životní prostředí dle přílohy 3 zákona č. 100/2021 Sb. V říjnu 2021 Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství vydal „Závěr zjišťovacího řízení“.

Závěrem zjišťovacího řízení je, že stavba bude mít významný vliv na životní prostředí, a proto bude posuzována podle paragrafu 8 odstavce 1 zákona dokumentací EIA. Závěr požaduje na základě vyjádření obce Zahrádky a MÚ Česká Lípa vyhodnotit i varianty vedení trasy obchvatu I/15 rovněž v zářezu a tunelu, a to zejména v místě křížení Valdštejské aleje, která je vedena jako přírodní památka.

V roce 2022-23 byla Technická studie aktualizována a doplněna. Náplní této doplněné studie je prověření úpravy nivelety navržených variant tak, aby část trasy (hlavně v okolí Valdštejské aleje) byla vedena pod úrovní terénu, a to v zářezu, podjezdu anebo tunelu. Směrové řešení tras variant se nemění a je převzaté z technické studie z roku 2021, tj. trasy variant jsou vedeny jižně a jihozápadně od zástavby obce Zahrádky.

Součástí dokumentace EIA je celkem **15 příloh**.

Podstatné jsou přílohy vyhodnocující vlivy záměru na jednotlivé dílčí složky životního prostředí, zpracované převážně autorizovanými osobami. Jedná se zejména:

RNDr. Zdeňka Mrlíková, **Přírodovědný průzkum**, Posouzení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy **Natura 2000** podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (Natura 2000 – příloha P10)

Autorizovaná osoba pro zpracování hodnocení dle §67 ve smyslu §45i zákona 114/1992 Sb., v platném znění, Autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění. Autorizace byla udělena Ministerstvem životního prostředí ČR rozhodnutím č. j. 630/2542/05, aktuální prodloužení autorizace rozhodnutím č.j. MZP/2020/630/2695.

Na zpracování přírodovědného průzkumu a naturového posouzení se podíleli:

Doc. Mgr. Tomáš Bartonička, Ph.D. Chiropterologický průzkum

Mgr. Richard Čtvrtečka, Ph.D. Entomologický průzkum

RNDr. Richard Višňák, PhD. Botanický průzkum; dendrologický průzkum

Ing. Hana Konečná, **Rozptylová studie** (AZ GEO, s.r.o.)

autorizovaná osoba ke zpracování rozptylových studií podle § 32 odst. 1 písm. e) zákona o ochraně ovzduší č.201/2012 Sb.

Ing. Jan Sovják, **Hluková studie** (AZ GEO, s.r.o.)

Mgr. Ivana Ondrašíková, Ph.D. Vyhodnocení vlivu záměru dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, čl. 4, odst. 7; Závěrečná zpráva hydrogeologického posouzení (AZ GEO, s.r.o.)

osvědčení odborné způsobilosti MŽP č. 2112/2010 v oboru hydrogeologie a geochemie

Bc. Petr Kunt, Ing. Karel Dusbaba, Prognózy intenzit dopravy (Valbek, spol. s r. o.)

Ing. Magdaléna Kopecká, Studie vlivu na krajinný ráz (VALBEK spol. s r. o.)

Mgr. Bc. Petra Povýšilová, **Autorizované posouzení vlivů na veřejné zdraví**

osoba způsobilá pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví (číslo osvědčení odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví ze dne 17.5.2019 č. j.: MZDR 21465/2019-2/OVZ, pořadové číslo 3/2019)

Ecological Consulting, spol. s r.o. Legionářská 1085/8, 779 00 Olomouc, tel. 585 203 166

K jednotlivým částem Dokumentace EIA

V následujícím textu jsou v poznámkách uvedeny připomínky ke **správnosti údajů** uvedených v dokumentaci a také informace z dokumentace EIA, které zpracovatel posudku EIA považuje z hlediska procedury posuzování vlivů na životní prostředí za stěžejní.

Od str. 9 dokumentace EIA je uvedena reakce na požadavky krajského úřadu, vyplývající z provedeného zjišťovacího řízení.

Od str. 12 dokumentace EIA jsou vypořádány připomínky podané v rámci oznámení záměru (uvedeno je 16 subjektů).

Za problematické považuje zpracovatel posudku EIA následující údaje, uvedené v dokumentaci EIA a přílohách (*poznámky zpracovatele posudku EIA jsou uvedeny kurzívou*):

K vypořádání vyjádření, připomínek a požadavků, vznesených v rámci zjišťovacího řízení (k oznámení záměru):

ČIŽP v rámci zjišťovacího řízení uvádí: „V případě realizace varianty A i B mají být součástí záměru čtyři mostní objekty. Dokumentace je předložena ve formě prostého zákresu do mapy. ČIŽP by zde uvítala podrobnější projektovou dokumentaci s eventuální vizualizací.“

Problém nedostatečné projektové dokumentace přetrvává i po doplnění původní Technické zprávy.

Na str. 14 dokumentace EIA je uvedeno:

„Vlivy jednotlivých variant záměru na EVL, faunu a flóru byly vyhodnoceny autorizovanou osobou RNDr. Zdeňkou Mrlíkovou v aktualizovaném posouzení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000 podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., v platném znění (příloha 10) a dále v přírodovědném průzkumu (příloha 9). V rámci vyhodnocení byly navržena zmírňující a kompenzační opatření, která jsou zahrnuta v kap. D.IV.“

Kompenzační opatření, týkající se významných negativních vlivů záměru na předměty ochrany soustavy Natura 2000, v kap. D.IV. zahrnuta nejsou. Výše uvedené tvrzení se duplicitně objevuje i na str. 16, 21 (zde 2x), 22, 32, 38, ad. Uvedený odstavec s nesprávným údajem je v dokumentaci EIA překopírován více než 10x.

Dokumentace EIA ani Studie - I/15 Zahrádky (08/2022), se uvedenou problematikou kompenzačních opatření nezabývá. Kompenzační opatření je nutné řešit v rámci projektové dokumentace.

Na str. 34 dokumentace EIA jsou pod bodem 16. uvedeny požadavky Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, vznesené v rámci zjišťovacího řízení. Mimo další se důležité požadavky týkají ochrany ZPF a ochrany přírody a krajiny.

V dokumentaci EIA je v rámci vypořádání požadavků uvedeno:

„Zásadní význam je spatřován v účelu samotného záměru a tím je odlehčení vlivu na obyvatelstvo v intravilánu obce Zahrádky (hluková situace, kvalita ovzduší, zklidnění obce, bezpečnost chodců apod.). V případě záboru půdy I. a II. třídy ochrany ZPF lze teda v záměru shledat veřejný zájem výrazně převažující nad veřejným zájmem ochrany zemědělského půdního fondu (§ 4 odst. 3 zákona č. 334/1992 Sb., v platném znění).“

Doložení výrazně převažujícího veřejného zájmu záměru je neprůkazné, neboť přínosy záměru nejsou dostatečně kvantifikovány. Přitom zábor zemědělské půdy činí okolo 8,6 ha (z toho převážně půdy orné).

Co se týče ochrany přírody a krajiny krajský úřad mimo další uvádí:

„Naturové“ hodnocení, s jehož závěry se krajský úřad ztotožňuje, **vyhodnocuje vliv záměru** na územní celistvost evropsky významné lokality Zahrádky a její předmět ochrany, páchníka hnědého, **jako významný negativní**. Stejně tak tomu je u jeřába popelavého, který je jedním z předmětů ochrany ptačí oblasti Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady. Implikace takového hodnocení jsou dány ustanovením § 45i odst. 9-12 zákona a toto hodnocení může mít přesah až do posuzovacího procesu takového záměru na úrovni Evropské komise. Kompenzační opatření navrhovaná „naturovým“ posouzením navíc nejsou v oznámení záměru téměř vůbec reflektována a zahrnuta do příslušných kapitol (B.I.6 a D.IV).“

Uvedený zásadní nedostatek přetrvává i v dokumentaci EIA, to znamená, že kompenzační opatření navrhovaná „naturovým“ posouzením nejsou v dokumentaci uvedena a nejsou reflektována ani v Technické zprávě. Přitom kompenzační opatření musí být v souladu s legislativou v předstihu navržena a vyprojektována, odsouhlasena příslušným orgánem ochrany přírody (a vzhledem k vyvolanému záboru a ovlivnění

zemědělské půdy i příslušným orgánem ochrany ZPF) a ve smyslu funkčním realizována před zahájením výstavby obchvatu.

Způsob vypořádání v Dokumentaci EIA na str. 39 je nepřijatelný (níže přesná citace):

„Je možnost zvýšení rozlohy biotopu a podpora letounu další výsadbou alejových stromů v celé délce aleje. Výsledkem by bylo rozšíření stávající dvouřadé aleje na alej čtyřřadou. Tímto opatřením by nebyl kompenzován vliv fragmentace biotopu, ale v segmentech po obou stranách silnice by byl navýšen potenciál biotopu, ve kterém by se letouny mohli usadit, takže výsledný vliv by byl zmírněn.“

Co se týče ochrany zemědělské půdy (ZPF) krajský úřad mimo další požaduje:

Vyhodnotit nezbytnost záborů pro vybudování nové komunikace ve srovnání s opravou a restrukturalizací silnice stávající, včetně relevantně vyhodnocených dopadů na stávající zástavbu (§ 4 odst. 1 zákona o ochraně ZPF).

Požadované vyhodnocení provedeno nebylo. Způsob vypořádání v Dokumentaci EIA opakovaně na str. 11 a 34 je zcela nedostatečný.

K části dokumentace EIA B.I. Základní údaje

Od str. 46 dokumentace EIA je v části B.I.4 Charakter záměru a možnost kumulace s jinými záměry „Kumulace záměru s jinými záměry“

Bez připomínek zpracovatele posudku EIA.

*V části B.I.5. **Zdůvodnění umístění záměru** a popis oznamovatelem zvažovaných variant s uvedením hlavních důvodů vedoucích k volbě daného řešení, včetně srovnání vlivů na životní prostředí jsou podrobně popsány všechny čtyři varianty záměru.*

Umístění přeložky silnice I/15 je zaneseno v ZÚR Libereckého kraje a v návrhu územního plánu obce Zahrádky (formou koridoru).

V dokumentaci EIA je jako nejpřijatelnější vyhodnocena a doporučena varianta A.

Od str. 50 dokumentace EIA (část B.I.6 Popis technického a technologického řešení záměru):

Poznámka zpracovatele posudku EIA: V technickém popisu chybí některé důležité údaje, potřebné pro objektivní posouzení významných aspektů vlivů na životní prostředí. Potřebné údaje nejsou obsaženy ani v Technické studii: „I/15 Zahrádky, obchvat – studie“ (Valbek, spol. s r.o., 08/2022). Jedná se zejména o údaje řešení nadjezdů včetně mostů (např. podjezdné výšky), parametry zářezů a náspů, bilance přesunů zemin a ornice ad.

K části dokumentace EIA: Režim dle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění.

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Bez připomínek. Navrhovaný provoz nespadá do režimu Zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění.

Dokončení výstavby v roce 2028 není reálné.

K částem B.II. dokumentace EIA – údaje o vstupech

K části dokumentace EIA od str. 55: Údaje o vstupech.

Od str. 55 dokumentace EIA (B.II.1. Půda)

Dojde k trvalému záboru půdy ze zemědělského půdního fondu. Předpokládaná plocha vynětí je uvedena v tabulce pro variantu A v jednotce m² podle jednotlivých parcel a BPEJ. Jedná se o tabulku Tabulka 1 Předběžný zábor zemědělské půdy – varianta A, A1 a A2 (platí patrně pouze pro variantu A).

Značná část ploch je řazena do BPEJ 5 14 00 (I. třída ochrany). Celková plocha záboru není sečtena a uvedena.

Teprve následně na str. 68 v části dokumentace EIA, týkající se výstupů, je pod nadpisem „Znečištění půdy a půdního podloží“ uvedeno:

Záměr bude realizován na druzích pozemků orná půda, půjde o cca 83 000 m², v menší míře i trvalý travní porost cca 3 000 m². Jedná se zejména o rozsáhlé, obhospodařované plochy polí. Dále bude nutné přistoupit k záboru ostatních pozemků. V předmětném území se jedná o silnice a ostatní komunikace, dále o dráhu a neplodnou půdu. Zábor ostatních ploch bude cca 1 100 m².

*Poznámka zpracovatele posudku EIA: **Jedná se tedy o celkový zábor minimálně cca. 8,6 ha zemědělské půdy (ZPF).** Zábor ZPF u variant A1 a A2 bude vyšší než u varianty A. Vyčíslen není zábor ZPF pro kompenzační opatření (kompenzační opatření nebyla v dokumentaci EIA navržena).*

Dokumentace EIA (část B.II.2. ad) **Voda, Ostatní přírodní zdroje, Energetické zdroje.**

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Bez zásadních připomínek.

U variant A1 a A2 není v dokumentaci EIA uvedena potřeba a zdroj elektrické energie pro přečerpávání vody (segment obchvatu by byl pod úrovní dna Bobřího potoka).

K dokumentaci EIA (část B.II.5.) **Biologická rozmanitost.**

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Tato část dokumentace EIA je zpracována na velmi obecné úrovni, bez doložení konkrétních údajů. Pestré druhové spektrum zvláště chráněných živočichů dokládá značný význam vlastního i širšího území z hlediska biologické rozmanitosti. Realizace záměru představuje významné ochuzení biologické rozmanitosti.

Dokumentace EIA (B.II.6.) **Nároky na dopravní a jinou infrastrukturu.**

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Bez připomínek.

K částem B.III. dokumentace EIA - Údaje o výstupech

V dokumentaci EIA jsou v příslušné části od str. 63 uvedeny údaje o všech významných výstupech, to znamená: emise do ovzduší, hluk, odpadní vody.

V Rozptylové studii jsou vymezeny hlavní zdroje emisí, jejich specifikace a kvantifikace.

Emise posuzovaného záměru budou tvořeny výfukovými plyny z pojezdu vozidel a resuspenzí prachových částic a otěrem částic z brzd, vozovky a pneumatik.

V Rozptylové studii je uvedeno:

Po zprovoznění stavby dojde na stávající silnici I/15 vedoucí přes obec Zahrádky k přesunu cca 90 - 95 % vozidel na novou trasu přeložky silnice I/15. Z porovnání dopravních výkonů vyplývá, že zprovozněním přeložky silnice I/15 dojde k poklesu „vozo-hodin“ způsobeného urychlením cest vozidel z důvodu zvýšení nejvyšší dovolené rychlosti při jízdě po přeložce oproti stávajícímu průtahu.

Následně je uvedeno:

Automobilová doprava vyvolaná posuzovaným záměrem bude na posuzované komunikaci produkovat především oxidy dusíku (výfukové emise) a suspendované částice (výfukové emise a resuspenze), v malé míře také polycyklické aromatické uhlovodíky, včetně benzo(a)pyrenu (výfukové emise a otěry). Jiné látky budou vyvolanou dopravou emitovány v množstvích, která nemohou významně ovlivnit imisní situaci a jejich emise proto nejsou kvantifikovány.

Kvantifikovány jsou pětileté průměry imisních koncentrací ve vybraných bodech pobytu osob pro:

NO ₂	PM ₁₀	PM _{2.5}	B(a)P	Benzen	NO _x	PM ₁₀
-----------------	------------------	-------------------	-------	--------	-----------------	------------------

Za jeden rok a u PM₁₀ také za 24 hodin.

Z údajů vyplývá, že v zóně působení imisních příspěvků záměru **nedochází k překračování imisních limitů**. Imisní koncentrace znečišťujících látek jsou od jejich imisních limitů bezpečně vzdáleny.

Na základě výpočtů je také předloženo v tabulce Celkové hodnocení změny imisní koncentrace vlivem realizace záměru v obydlých oblastech. Jsou uvedeny hodnoty absolutní v $\mu\text{g}/\text{m}^3$, tak v procentech.

Pro nejbližší okolí stávajícího průtahu I/15 lze s určitým zjednodušením konstatovat, že v absolutních hodnotách převažuje snížení imisních koncentrací (prachové částice, oxidy dusíku) nebo ke změně koncentrací téměř nedojde (benzo(a)pyren, benzen).

Vliv realizace přeložky na populaci v dotčené obytné zástavbě, spojený se znečišťováním ovzduší, lze hodnotit jako pozitivní.

Realizace záměru zlepší podmínky pro plnění imisních limitů v modelové oblasti v průměru o desetiny až první jednotky %. Vlivem realizace záměru nedojde v modelové oblasti k novému překročení imisních limitů.

Dále od str. 68 dokumentace EIA jsou uvedeny údaje o odpadních vodách, odpadech, ostatní emise a rezidua (například hluk a vibrace, záření, zápach, jiné výstupy - přehled zdrojů, množství emisí, způsoby jejich omezení).

Poznámka zpracovatele posudku EIA: K této části dokumentace EIA nejsou zásadní připomínky. Na str. 68 dokumentace EIA je uvedeno:

Konkrétní projekt odvodnění komunikace musí zaručovat, že odpadní vody vypouštěné do vodoteče budou splňovat příslušné hodnoty přípustného znečištění (zejména obsahu NEL, chloridů, NL).

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Množství vod z obchvatu I/15, kontaminovaných ropnými látkami, ani způsob jejich čištění, není v dokumentaci EIA podrobněji uveden. Není zakresleno umístění dešťové usazovací nádrže a odlučovače ropných látek. Vliv na podzemní a povrchové vody bez realizace těchto zařízení bude významně negativní. V dokumentaci EIA je uvedeno:

„Dešťové vody odtékající z povrchu vozovky. Při výstavbě nových komunikací **je uvažováno** s doplněním dešťové kanalizace odvádějící srážkovou vodu z vozovky přes usazovací nádrž a lapače ropných látek do nejbližší vodoteče. Srážkové vody ze zemního tělesa budou zasakovány v místě, případně odvedeny pomocí příkopů k vodotečím. Nově navrhovaná kanalizace včetně DUN a ORL zabrání průnikům ropných a jiných látek do povrchových a následně podzemních vod. **O nutnosti** osazení DUN a ORL bude rozhodnuto v navazujícím stupni DÚR.“

(DUN - dešťová usazovací nádrž, ORL - odlučovač ropných látek)

K části C. Údaje o stavu životního prostředí

K částem C.1.1-7 dokumentace EIA (od str. 78) přehled nejvýznamnějších environmentálních charakteristik dotčeného území): Struktura a ráz krajiny, Geomorfologie a hydrologie, Flóra a fauna, Významné krajinné prvky, Zvláště chráněná území, Přírodní parky, Evropsky významné lokality a ptačí oblasti, Území historického, kulturního nebo archeologického významu a další jsou uvedeny informace v odpovídajícím rozsahu.

Poznámka zpracovatele posudku EIA: K této části dokumentace EIA nejsou připomínky.

Na str. 101 se do dokumentace EIA vloudil text, který se týká jiného záměru:

Území hustě zalidněná - Jako hustě zalidněná území lze označit statutární město Karviná s 34 262 obyvateli (sčítání k 01.01.2023). Na katastrálním území města se udržuje průměrná hustota obyvatel na úrovni 96,3 obyvatel na km².

Obec Zahrádky čítá cca 700 obyvatel.

K části dokumentace EIA C. 2 (charakter současného stavu životního prostředí – od str. 103):

Poznámka zpracovatele posudku EIA: K této části dokumentace EIA nejsou zásadní připomínky.

V části (C.2.1. O vzduší a klima) jsou uvedeny údaje v dostatečném až nadbytečném rozsahu. Text působí zmatečně a jednotlivé informace na sebe nenavazují, jsou převzaty z rozptylové studie a vytrženy z kontextu. Žádný smysl nedává např. text na str. 107 dokumentace EIA (co je myšleno odpadovým centrem?):

Tabulka hodnotí imisní pozadí v oblasti odpadového centra a v nejbližších obydlených oblastech na základě pětiletých průměrů imisních koncentrací za období let 2017–2021, které jsou publikovány ČHMÚ.

K částem (C.2.2. a C.2.3.): Voda, Půda nejsou zásadní připomínky.

Předpokládaný zábor má být realizován cca z 65 % na půdách I. třídy ochrany, 18 % na II. třídě ochrany, 11 % na III. třídě a 6 % na třídě IV.

Pozn.: realizace záměru klade poměrně velké nároky na spotřebu neobnovitelných přírodních zdrojů, např. pohonných hmot – ve fázi realizace pro provoz stavební techniky a dalších souvisejících zařízení. Pohonné hmoty budou odebírány z běžné distribuční sítě.

Důležitá je informace na str. 111 dokumentace EIA:

Zájmové území se nachází v **chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída.**

Celé zájmové území leží v **ochranném pásmu vodních zdrojů Česká Lípa vrty ZP-1-12, stupeň OPVZ 2b.** Typem vodního zdroje je zde podzemní zdroj.

K částem: Klima, Obyvatelstvo a veřejné zdraví, Hmotný majetek, kulturní dědictví, nejsou připomínky. Některé údaje, např. týkající se krajinné památkové zóny, v dokumentaci EIA chybí.

V části dokumentace EIA C.II.3 Biologické poměry a rozmanitost (na str. 124) je bez bližšího vysvětlení a komentáře uvedeno:

V posledních letech je přímo v trase záměru evidováno hnízdění orla mořského (*Haliaeetus albicilla*, §1), který má vazbu na rybníky v okolí.

Komentář zpracovatele posudku EIA:

Významné jsou údaje o výskytu chráněných druhů živočichů a jejich biotopů přímo v prostoru vymezeného dopravního koridoru obchvatu I/15 - zejména: vydra říční (migrační biotop), jeřáb popelavý (potravní biotop), orel mořský (hnízdění), moták pochop (hnízdění a potravní biotop), netopýři (potravní, pobytový a migrační biotop) ad.

Část C. 3. dokumentace EIA má hodnotit celkový stav životního prostředí v dotčeném území z hlediska jeho únosného zatížení ad.

Komentář zpracovatele posudku EIA: Celkový stav životního prostředí v dotčeném území z hlediska jeho únosného zatížení je v této části Dokumentace EIA zhodnocen jen částečně a to jako příznivý. Hodnocení je v dokumentaci pojato z hlediska přijatelnosti záměru a jeho vlivů (což ovšem správně náleží do části D. Dokumentace EIA Vlivy záměru).

Použití termínu „stagnující“ na str. 127 dokumentace EIA není výstižný:

„V případě neprovedení záměru lze očekávat stagnující charakter krajiny i jednotlivých přírodních složek v prakticky stejném stavu jako v současnosti (nulová varianta).“

Ze škály termínů (rozvoj, stabilita, udržitelnost, stagnace, úpadek) by podle názoru zpracovatele posudku EIA bylo pro „celkový stav životního prostředí v dotčeném území“ vhodnější použít termíny příznivý, stabilní a rozvíjející se.

K části D. Dokumentace EIA Vlivy záměru

Od str. 129 dokumentace EIA (D.I.) Charakteristika a hodnocení velikosti a významnosti předpokládaných přímých, nepřímých, sekundárních, kumulativních, přeshraničních, krátkodobých, střednědobých, dlouhodobých, trvalých i dočasných, pozitivních i negativních vlivů záměru...).

Komentář zpracovatele posudku EIA: Autor dokumentace EIA v této a dalších částech dokumentace EIA dostatečně nerozlišuje charakteristiku a hodnocení vlivů od návrhů opatření, které mají být až v části dokumentace EIA: „D.IV. Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a popis kompenzací...“.

Příkladem může být např. část věnovaná problematice vlivu záměru na ovzduší, kde se na str. 103 uvádí:

Při nepříznivých klimatických podmínkách a silném znečištění (zabahnění) mechanizace na staveništi bude na výjezdu ze staveniště používána k očištění nákladních vozů mobilní průjezdná mycí rampa s uzavřeným mycím okruhem. (dokumentováno obrázkem č. 12 mobilní průjezdná mycí rampa)

K části D.I.1 dokumentace EIA Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

V dokumentaci EIA je věnována pozornost zejména vlivům hluku a znečišťování ovzduší na obyvatelstvo a veřejné zdraví.

Porovnáván je současný stav s výhledovým k časovému horizontu roku 2045.

Realizací záměru dojde ke snížení počtu obyvatel, ovlivněných negativními účinky hluku, jak v denní, tak i v noční době. Dojde ke snížení celkového počtu obyvatel zasažených vysokými hladinami hluku. Jednotlivé varianty jsou vůči sobě rovnocenné (A, A1, A2).

Výsledky výpočtů jsou uvedeny v tabulkách.

Použité zkratky nejsou v dokumentaci EIA vysvětleny. Jedná se o HA highly annoyed (vysoce obtěžovaný), HSD highly sleep-disturbed (vysoce rušený ve spánku).

„Z pohledu vlivu čistoty ovzduší na obyvatelstvo a veřejné zdraví, dojde vybudováním obchvatu k přesunu tranzitní dopravy převážně mimo obydlenu část území (s výjimkou např. napojení I/15 na I/9.

Realizací záměru dojde ke snížení imisní zátěže polutanty (tuhé znečišťující látky frakce PM₁₀, PM_{2,5}, oxid dusičitý, oxid uhelnatý, benzen, benzo(a)pyren) části obyvatel obce Zahrádky.“

Poznámky zpracovatele posudku EIA: V dokumentaci EIA nejsou v textu na str. 133 jednoznačně odlišeny vlivy v prostoru stávající silnice I/15 a v území v blízkosti plánovaného obchvatu.

Bližší vysvětlení a interpretaci by si zasloužil text na str. 133 dokumentace EIA:

„V roce 2045 způsobují emise PM₁₀ z dopravy na stávající komunikaci navýšení celkové úmrtnosti dospělé populace v rozmezí 0,5–2,2 %. V případě variant A, A1 a A2 zůstávají tyto hodnoty nezměněny.“

Není zmíněn negativní vliv na veřejné zdraví a pohodu obyvatel v důsledku trasy obchvatu, která bude křížit linie s rekreačním významem (cestu ke kostelu svaté Barbory a cestu Valdštejnskou alejí). Pro veřejné zdraví má velký význam také značný rekreační a sportovní potenciál dotčeného prostoru, který je veřejností široce využíván (stezka pro cyklisty a pěší v pokračování do údolí Bobřího potoka). Z hlediska pohody obyvatel je důležitá i možnost využití pěšího propojení obec Zahrádky – kostel sv. Barbory (se hřbitovem). Zároveň je zde využíván potenciál cesty pro pietní průvod ke hřbitovu. Tento potenciál bude uskutečněním záměru podstatně snížen.

V úvahu je také nutné brát postupný přechod od spalovacích motorů k elektro mobilitě. Tento aspekt není (ve výhledu do roku 2045) v dokumentaci EIA uvažován, přestože hluková a emisní zátěž dopravou je přechodem na elektro mobilitu ovlivněna.

K části dokumentace EIA (D.I.2.): Vlivy na ovzduší a klima nejsou zásadní připomínky.

Poznámka zpracovatele posudku EIA. V dokumentaci EIA je konstatováno:

V zóně působení imisních příspěvků (tzn. v prostoru trasy obchvatu) záměru nedochází k překračování imisních limitů. Imisní koncentrace znečišťujících látek jsou od jejich imisních limitů bezpečně vzdáleny.

A dále:

Posuzovaný zdroj není pozemní komunikací v zastavěném území obce o předpokládané intenzitě dopravního proudu 15 tisíc a více vozidel za 24 hodin v návrhovém období nejméně 10 let a parkovištěm s kapacitou nad 500 parkovacích stání podle § 11, odst. 1 b) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. Z tohoto důvodu se na něj kompenzační opatření podle § 11, odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb. nevztahují.

Zprovozněním obchvatu a jeho umístěním do oblasti bez obytné zástavby dojde v hodnocených bodech nejbližší obytné zástavby, v celkovém hodnocení, ke snížení imisních koncentrací modelovaných znečišťujících látek. Nejvýraznější snížení vypočtených ročních imisních příspěvků se projeví v obydlených oblastech lokalizovaných v těsné blízkosti stávající komunikace I/15. K nevýznamnému navýšení vypočtených imisních příspěvků dojde v oblastech blízkých k nově umístěnému obchvatu a v oblastech křížení či vzájemného ovlivnění blízkých silnic. Trasa obchvatu nevede v těsné blízkosti sídel.

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Zhodnocení vlivů záměru na klimatologické charakteristiky, uvedené v dokumentaci EIA na str. 137 je diskutabilní, neboť není uváženo vznik velké liniové asfaltové plochy, a z toho vyplývající změny mikroklimatu a odtokových poměrů.

K části dokumentace EIA (D.1.3.) Vlivy na hlukovou situaci

Komentář zpracovatele posudku EIA: Tato část dokumentace EIA vychází z Hlukové studie (Posouzení akustické situace), která je přílohou zmíněné dokumentace.

Pro výpočet akustické situace v zájmovém území byl použit program, který umožňuje výpočet hluku ve venkovním prostředí generovaného dopravními zdroji hluku v území. V hlukové studii jsou uvedeny všechny zdroje hluku.

Hygienické limity hluku pro denní i noční dobu, vycházející z příslušného nařízení vlády, jsou splněny. Na základě zpracované Hlukové studie lze konstatovat, že provoz záměru nebude znamenat ovlivnění nad rámec limitů danými zákonnými normami.

Definice jednotlivých chráněných prostorů ve vztahu k hlukovým limitům je v Hlukové studii uvedena.

Další chráněné prostory jsou v dostatečné vzdálenosti od záměru. Například: „Chráněným venkovním prostorem se dle § 30 zákona č. 258/2000 Sb. ve znění pozdějších předpisů rozumí nezastavěné pozemky, které jsou užívány k rekreaci, lázeňské léčebně rehabilitační péči a výuce, s výjimkou lesních a zemědělských pozemků a venkovních pracovišť“.

*Z výsledků výpočtu vyplývá, že v důsledku převedení části dopravy ze současného průtahu obcí Zahrádky na silniční dopravu na plánované přeložce (obchvatu) I/15, **dojde ke zlepšení hlukové situace** v chráněném venkovním prostoru staveb v okolí stávající komunikace I/15. Výjimkou je prostor napojení obchvatu I/15 na silnici I/9.*

V části dokumentace EIA (od str. 140): Vlivy na povrchové a podzemní vody:

„V zájmovém území se nachází chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída. Celé zájmové území leží v ochranném pásmu vodních zdrojů Česká Lípa vrty ZP-1-12, stupeň OPVZ 2b. Typem vodního zdroje je zde podzemní zdroj.“

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Významná je skutečnost, že záměr nezasahuje do záplavového území. Je možné konstatovat, že ohrožení povrchových nebo podzemních vod hrozí v důsledku úkapu ropných produktů na vozovku a v případě havárie.

*Primárními dlouhodobými zdroji znečištění horninového a vodního prostředí jsou v případě silničního provozu především **splach ropných úkapů a zimní ošetření povrchu vozovek**.*

Vzhledem k tomu, že v zájmovém území dojde k nárůstu podílu zpevněných ploch, dojde i ke zrychlení odtoku dešťových vod z území. Vody z prostoru obchvatu budou svedeny do koryta Bobřího potoka a rybníka Jílovka.

K části D.I.5 dokumentace EIA Vlivy na půdu

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Do záboru ZPF je nutné započítat nejen ornou půdu ale také trvalé travní porosty (TTP).

V dokumentaci EIA je uvedeno:

Dojde k trvalému záboru půdy ze zemědělského půdního fondu. Očekává se zábor cca 83 000 m² ZPF. Dále se očekává zábor cca 11 000 m² ostatních ploch. Výstavba záměru nevyvolá zábor lesní půdy.

Předpokládaná plocha vynětí je cca 86 000 m² po započítání plochy TTP, to je 8,6 hektarů.

Většinová část ploch je řazena do BPEJ spadající do I. třídy ochrany, jak je uvedeno i v dokumentaci EIA.

V případě varianty A a podvarianty A1 a A2 bude předpokládaný zábor realizován cca z 65 % na půdách I. třídy ochrany, 18 % na II. třídě ochrany, 11 % na III. třídě (BPEJ 5 30 11) a 6 % na třídě IV.

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Jedná se podle dokumentace EIA o značný zábor zemědělské půdy (ZPF), bez možnosti kompenzací. Zábor ZPF – orné půdy může být vyšší, v důsledku kompenzací významných negativních vlivů záměru na soustavu Natura2000. V případě záboru ZPF v uvedeném rozsahu se nejedná o mírný (jak je uvedeno v dokumentaci EIA), ale významný negativní vliv.

K částem dokumentace EIA (od str. 146): Vlivy na přírodní zdroje (D.I.6)

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Problematika vlivů na přírodní zdroje je v dokumentaci EIA zúžena na suroviny v místě záměru.

V zájmovém území se nenachází chráněná ložisková území, nejsou zde evidována ložiska nerostných surovin ani prognózní zdroje nerostných surovin.

K části dokumentace EIA: Vlivy biologickou rozmanitost (faunu, flóru a ekosystémy), Vlivy na významné krajinné prvky, Vlivy na zvláště chráněná území, Vlivy na ÚSES, Vlivy na památné stromy. (D.I.7)

Poznámka zpracovatele posudku EIA k biologické rozmanitosti: Území dotčené záměrem je cenné z hlediska ochrany přírody a biologické rozmanitosti, což je doloženo výskytem několika zvláště chráněných druhů živočichů. Vliv záměru na faunu a biologickou rozmanitost bude významně negativní.

V dokumentaci EIA je uvedeno:

Silniční obchvat ve všech variantách kříží tzv. Valdštejnskou alej, která je součástí Přírodní památky Zahrádky u České Lípy a stejnojmenné evropsky významné lokality. Jedná se o souvislou lipovou alej při polní cestě mezi středem obce Zahrádky a mostem přes Bobří potok, v celkové délce asi 800 m; dle plánu péče z r. 2010 roste v této aleji 215 stromů. Starší část aleje tvoří věkovité lípy velkolisté (*Tilia platyphyllos*) s rozsáhlými dutinami, o něco mladší jsou lípy srdčité (*T. cordata*), u nichž není výskyt dutin tak častý. Uhynulé stromy byly

v minulých desetiletích nahrazeny novými výsadbami (výhradně druhu *T. cordata*). Mimoto v aleji roste několik dubů letních (*Quercus robur*) středního věku.

Ve všech navržených variantách bude přímo či nepřímo bude dotčeno zhruba 10 alejových stromů. Určité nepřímé vlivy lze očekávat i u dalších stromů rostoucích dále v řadě. Tyto vlivy mohou představovat synergické působení dílčích dopadů silniční stavby a dopravního provozu: změna světlených poměrů (zástin zemním tělesem, týká se zejména stromů severně od trasy), změna vláhových poměrů (ve všech variantách, ale zejména ve variantách A1 a A2, jejichž nivelita je pode dnem Boberského (*Bobřího*) potoka a budou vyžadovat odvodňování terénu s přesahujícím dopadem na okolní biotopy), eutrofizace související zejména s exhalacemi oxidů dusíku, poškození stromů solí ze zimní údržby vozovky (potenciálně významný vliv, který se může uplatnit až do vzdálenosti několika desítek metrů). Uvedené vlivy mohou vést k chronickému poškození stromů rostoucích v blízkém okolí silnice, které v průběhu několika let může vést k jejich úhynu. Kvantifikace rizika je obtížná vzhledem k množství neurčitostí.

Z ochrannářsky významných druhů hmyzu byl v rámci Valdštejské aleje potvrzen výskyt silně ohroženého páchníka hnědého (*Osmoderma barnabita*, §2), který je zároveň předmětem ochrany EVL Zahrádky.

Podrobným hodnocením vlivu navrženého obchvatu na populaci páchníka v rámci EVL se zabývá souběžně zpracovávané hodnocení podle §45i ZOPK (Čtvrtečka in Mrlíková a kol., 2023). V souhrnu lze uvést, že vliv nejen na páchníka, ale i na další, na alej vázanou biotu, spočívá jednak v úbytku biotopu, tj. v kácení dřevin a v jejich negativním ovlivnění nepřímými vlivy na větší vzdálenosti, jednak ve fragmentaci souvislého liniového biotopu.

Zvláště chráněné druhy, které mají k dotčenému území přímou biotopovou vazbu, jsou páchník hnědý (*Osmoderma barnabita* §2), jeřáb popelavý (*Grus grus*, §1), strnad luční (*Emberiza calandra*, §1), ťuhýk obecný (*Lanius colurio*), trasa záměru rovněž protne hnízdní biotop kriticky ohroženého orla mořského (*Haliaeetus albicilla*, §1).

Pozn. Při výstavbě (především v důsledku kácení dřevin, zemních prací spojených s úpravami terénu i vlastní výstavbou) dojde k negativnímu ovlivnění bioty ve formě přímé mortality živočichů i přes zmírňující opatření (termíny realizace sníží mortalitu jen částečně s tím, že tento efekt je druhově specifický).

K ohrožení živočichů (rušení, zraňování, usmrcování) může docházet i provozem na komunikacích, ohroženy jsou prakticky všechny živočišné taxony.

Významný negativní vliv představuje samotná podstata plánovaného záměru, pro kterou nebyla nalezena žádná opatření, která by identifikované vlivy mohla zmírnit pod významnou úroveň.

Z výsledků provedeného posouzení podle zákona 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny (v platném znění) vyplynulo, že realizace záměru ve všech navržených variantách má významný negativní vliv na předmět ochrany a na ekosystémovou celistvost EVL CZ0513508 Zahrádky.

K části dokumentace EIA D.I.8. Vlivy na krajinu a její ekologické funkce

V příloze 11 Dokumentace je posouzení navrhovaného záměru z hlediska zásahu do krajinného rázu ve smyslu § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.

Komentář zpracovatele posudku EIA: Na základě provedeného vyhodnocení významnosti zásahů do jednotlivých znaků krajinného rázu v dotčeném území lze konstatovat, že zásah do charakteristik krajinného rázu bude středně silný až silný.

Bez podrobnějších podkladů lze hodnotit vliv na ráz krajiny jen obtížně, zejména na místní úrovni tj. v bezprostředním okolí záměru. Ráz krajiny bude záměrem výstavby výrazně změněn (zářezy, násypy, mosty, pohyb vozidel). Vizualní hodnoty krajiny na lokální úrovni budou narušeny.

Vizualizace záměru, zejména na místní úrovni, je nedostatečná. Vizualizace, která je součástí dokumentace EIA, umožňuje představu, jak bude vypadat krajina z ptáčích perspektivy. Chybí ale pohledy z míst, která jsou reálně navštěvována (tj. zejména prostor Valdštejské aleje a cesta ke kostelu svaté Barbory).

K části dokumentace EIA D.1.9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů (od str. 151).

Komentář zpracovatele posudku EIA: Tato část dokumentace je zpracována velmi stručně a nedostatečně, s chybami. Rovněž v Technické studii (Valbek, spol. s r.o., 08/2022) nejsou dostatečně reflektovány a zohledněny aspekty kulturního dědictví a skutečnosti, že záměr je navržen v krajinné památkové zóně (KPZ).

V dokumentaci EIA je uvedeno:

Zájmové území se nachází v krajinné památkové zóně Zahrádecko. V bližším okolí záměru se nachází kulturní památka kostel sv. Barbory, dále kulturní památka kamenný obloukový most původně se sochami.

Podle kategorizace území z hlediska možného výskytu archeologických nálezů lze předmětnou lokalitu zařadit do kategorie UAN III, na kterém nelze vyloučit možný výskyt archeologických nálezů. Záměr je navržen takovým způsobem, aby nezasahoval do vymezeného území s archeologickými nálezy u kostela sv. Barbory.

Záměrem dojde k zásahu do památkově chráněného území, kulturní památky se přímo v trase záměru nevyskytují. Výstavbou záměru budou dotčeny pozemky mimo vlastnictví investora, realizace záměru tedy bude možná až po odkupu těchto pozemků.

Kulturní památky se přímo v trase záměru nachází a budou záměrem ovlivněny. Jedná se o Zámek kulturní památka rejst. č. ÚSKP 27899/5-3402, stav ochrany: památkově chráněno. Její součástí je Valdštejská alej parcela 804, Zahrádky u České Lípy, p. 804, celý pozemek, (<https://pamatkovykatalog.cz/zamek-17943615>).

V dokumentaci EIA je hodnoceno ovlivnění hmotného majetku a kulturních památek jako mírně negativní ve všech variantách. S tím nesouhlasí NPÚ i zpracovatel posudku EIA, jedná se o vliv významně negativní.

Jako další vliv je v dokumentaci EIA pod bodem D.I.10. popsán **vliv světelného znečištění**. Provoz na silničních komunikacích je obecně zdrojem světelného znečištění.

Primárním negativním vlivem nočního osvětlení krajiny reflektory aut je rušení živočichů, případně riziko mortality živočichů v důsledku střetu s projíždějícími vozidly.

Komentář zpracovatele posudku EIA: Silniční obchvat je navržen ve všech variantách volnou krajinou (v délce přes 3 km) a světelné znečištění a zvýšená mortalita živočichů je vlivem významně negativním.

K části D.II. dokumentace EIA: Charakteristika rizik.

*Tato část dokumentace EIA se má týkat charakteristiky rizik pro veřejné zdraví, kulturní dědictví a životní prostředí při **možných nehodách, katastrofách a nestandardních stavech** a předpokládaných významných vlivů z nich plynoucích.*

Text v dokumentaci EIA na str. 153-155 výše uvedenému požadavku na obsah neodpovídá.

V dokumentaci EIA nejsou zmíněna rizika, vyplývající z možných nehod popsány (např. havárií automobilů, srážek kamionů a jiných TNA převážejících nebezpečné látky, náledí, vzniku kolon ad.).

K části D.III. dokumentace EIA (od str. 156) Komplexní charakteristika vlivů záměru

V této části dokumentace EIA jsou shrnuty údaje z textů části D bodu I a II z hlediska jejich velikosti a významnosti včetně jejich vzájemného působení, se zvláštním zřetelem na možnost přeshraničních vlivů.

Komentář zpracovatele posudku EIA: Způsob jímání, čištění nebo předčištění dešťových vod (včetně vod z povrchu silnice) není v dokumentaci EIA podrobněji popsán. Není uvedeno umístění případných lapolů nebo usazovacích nádrží. Tyto údaje, významné z hlediska posouzení vlivů na životní prostředí chybí rovněž v Technické zprávě. V dokumentaci EIA je bez bližších podrobností uvedeno pouze:

Dešťové vody budou svedeny do dešťové kanalizace a následně před vypuštěním předčištěny od lehkých kapalin, především ropných látek.

*Pokračování komentáře zpracovatele posudku EIA: Následně je na str. 176 dokumentace EIA v části "porovnání variant" vložena diskutabilní Tabulka č. 27: Porovnání variant záměru. Použita je stupnice **povahy vlivu** na jednotlivé charakteristiky:*

+5 zásadně pozitivní vliv, +3 pozitivní vliv, +1 mírně pozitivní vliv

0 neutrální vliv

-1 mírně negativní vliv, -3 negativní vliv, -5 zásadně negativní vliv

Stupnice nemá 11 hodnot (jak by se mohlo zdát), ale pouze 7 (hodnoty 2 a 4 jsou vynechány).

Povaha vlivu je pozitivní, neutrální nebo negativní, jednotlivé charakteristiky jsou složky životního prostředí (např. půda).

Podle názoru zpracovatele posudku EIA jsou negativní vlivy výraznější, než je v dokumentaci EIA uvedeno. Celkové hodnocení dosahuje hodnoty až minus 20 bodů.

*Hodnoceny jsou v dokumentaci EIA: varianta A (most) varianta A1 (tunel) varianta A2 (zářez). Varianta B do hodnocení zařazena není. Zásadním nedostatkem je, že do hodnocení není zahrnuta **aktivní nulová varianta**. Pro **aktivní nulovou variantu je nezbytné zpracovat projektovou dokumentaci** (minimálně na úrovni Technické studie, s řešením stávajícího průtahu obcí, zejména se zaměřením na bezpečnost chodců a cyklistů, zatáčky u skladu palet, mimoúrovňového přejezdu železniční trati - nadjezd nebo podjezd).*

*Není provedeno hodnocení vlivů z hlediska jejich **významnosti**. Např. v kategoriích – nevýznamný, méně významný, středně významný, klíčový.*

Podle zpracovatele posudku EIA by některé položky mohly být v hodnocení vlivů z hlediska jejich významnosti zařazeny mezi klíčové. Jedná se o vlivy na půdu, faunu, krajinu, kulturní dědictví a veřejné zdraví.

Z hlediska metodologie procedury EIA není uvedené hodnocení v dokumentaci EIA korektní, neboť je potřeba hodnotit váhu vlivu (míru významu ovlivnění) a skutečnost, zde jde o vliv pozitivní či negativní.

K části D.IV. Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření...

Od str. 160 dokumentace EIA je část D.IV. Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví a popis kompenzací, pokud jsou vzhledem k záměru možné, popřípadě opatření k monitorování možných negativních vlivů na životní prostředí (např. post-projektová analýza), které se vztahují k fázi výstavby a provozu záměru, včetně opatření týkajících se připravenosti na mimořádné situace podle kapitoly II a reakcí na ně.

Komentář zpracovatele posudku EIA: Opatření jsou v dokumentaci EIA navržena pro fázi přípravy, výstavby a provozu záměru (nejsou ale seskupena podle jednotlivých fází). Navržená opatření jsou formulována v obecné rovině, nejsou dostatečně konkrétní a úplná. V dokumentaci EIA je navržen blíže nespecifikovaný počet opatření, seskupených převážně podle jednotlivých složek životního prostředí, tj. voda, ovzduší, hluk, půda, fauna a flóra, ráz krajiny a hmotné statky.

Opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných negativních vlivů na veřejné zdraví navržena nejsou.

Důležitým faktorem je vymahatelnost a kontrolovatelnost uložených opatření.

Důležitým faktorem je načasování a konkrétnost opatření. Např. opatření navržené v dokumentaci EIA na str. 159:

„Vzhledem k tomu, že v obou variantách se vozovka při průchodu alejí dostává do úrovně korun stromů, instalovat na průchodu alejí k silnici dostatečně vysoké zábrany proti vletu živočichů (ptáků, netopýrů, hmyzu) do vozovky. Opatření řešit na projektové úrovni v odborné spolupráci s příslušně kvalifikovanou osobou.“

Uvedené opatření je nezbytné podrobně řešit (případně i ve více variantách) již ve stávající stavební dokumentaci (tj. Technické studii). Jedná se o řešení mostu křížujícího Valdštejnskou alej.

*Na str. 165 dokumentace EIA je text věnovaný návrhu **kompenzačních opatření** (což je významné zejména v souvislosti s deklarovaným prokazatelným významně negativním vlivem záměru na soustavu Natura 2000).*

Žádná kompenzační opatření v části D.IV. navržena nejsou, přesto že v předchozích částech dokumentace EIA je to deklarováno a to více než 10x tímto textem:

V rámci vyhodnocení byly navržena zmírňující a **kompenzační opatření**, která jsou zahrnuta v kap. D.IV.

Podrobněji v části posudku EIA IV. Posouzení navržených opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí.

K části dokumentace EIA D.V. Charakteristika použitých metod prognózování a výchozích předpokladů a důkazů pro zjištění a hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí a části D.VI. Charakteristika všech obtíží (technických nedostatků nebo nedostatků ve znalostech), které se vyskytly při zpracování dokumentace, a hlavních nejistot z nich plynoucích.

Komentář zpracovatele posudku EIA: Sdělení v dokumentaci EIA na str. 167:

S ohledem na charakter záměru byl k dispozici dostatek informací k vyhodnocení vlivů záměru na životní prostředí.

Uvedené konstatování je problematické a diskutabilní. V Technické studii se vyskytly i chyby, na které zpracovatel dokumentace neupozornil, a byly opraveny až na základě dotazu posudkáře (např. příčné profily mostu). Nebyla zpracována Technická studie pro aktivní nulovou variantu.

Na str. 168 dokumentace EIA je nadbytečně uveden přehled odborných termínů a základních pojmů problematiky ochrany krajinného rázu.

Text na str. 172 dokumentace EIA – v odstavci ostatní nejistoty je zmatečný:

Dále s ohledem na zadání v listopadu 2022 nebylo možno řešit aktuální biologické průzkumy, muselo být vycházeno z rešerší a jen z dílčích aktuálnějších dat z prováděných biologických dozorů, případně jen z dílčích biologických průzkumů jen některých konkrétních lokalit. Kompletní seznam těchto podkladů obsahuje závěrečná zpráva biologického posouzení v příloze 12. Z uvedeného vyplývá, že minimálně pro všechny připravované ARS je nutno zajistit aktuální biologické průzkumy, případně hodnocení dle § 67 ZOPK a na lokalitách s prováděnou biologickou rekultivací biologické dozory.

Není vysvětlena zkratka ARS a příloha P12 se netýká biologického posouzení. Text se patrně netýká posuzovaného záměru.

K části E. Porovnání variant řešení záměru

Připomínky k této části jsou uvedeny v předchozích částech posudku EIA.

V dokumentaci EIA není uvedena jednoznačná preference některé z posuzovaných variant A, A1 a A2. Z textu a tabulky na str. 176 nepřímě vyplývá jako méně problematická (ve srovnání s A1 tunel, A2 zářez) varianta A (nicméně i v dokumentaci EIA vychází v průměru v mínusové hodnotě jako negativní).

Hodnoty vlivů (pozitivní versus negativní) v uvedené tabulce T27 nejsou podle názoru zpracovatele posudku EIA správné a objektivní.

Varianta, přijatelná z hlediska vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, nebyla navržena a zpracována. I když existují možnosti zmírnit negativní vlivy (např. snížením podjezdné výšky na 2,5 m u mostu křižujícího Valdštejnskou alej a tím i výšky náspů, niveletu mostu přes obchvat ke kostelu svaté Barbory projektovat na úrovni stávajícího terénu), nalezení akceptovatelné varianty (kromě aktivní nulové) je prakticky vyloučeno.

K části F. Závěr a G. Všeobecně srozumitelné shrnutí netechnického charakteru

V části F a G jsou uvedeny a shrnuty údaje z předchozích částí dokumentace EIA.

Zpracovatel dokumentace EIA uvádí následující závěr:

Umístění záměru lze označit za akceptovatelné jak z hlediska stavu jednotlivých složek životního prostředí v zájmovém území, tak z hlediska výhledové celkové ekologické zátěže území.

Lze konstatovat, že posuzovaný záměr, za předpokladu realizace v dokumentaci navržených opatření, nevyvolává významné negativní vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví; míra zásahů území je akceptovatelná, prověřovaný záměr lze označit pro dané území za únosný.

Poznámka zpracovatele posudku EIA: Zpracovatel posudku EIA se s tímto závěrem neztotožňuje.

3. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí

Záměr výstavby přeložky silnice I/15, která má tvořit jižní obchvat obce Zahrádky, byl navržen ve čtyřech variantách (A, B, A1, A2). Začátek přeložky silnice I/15 je před křižovatkou se silnicí III/2626, konec je v křižovatce se silnicí I/9. Trasa přeložky silnice byla navržena ve dvou základních variantách: **varianta A**, **varianta B**. Varianty se liší vedením trasy (trasa varianty A je ve svém východním úseku ve větší vzdálenosti od intravilánu obce Zahrádky, ale blíže ke kostelu sv. Barbory). Další dvě varianty A1 a A2 se odlišují především niveletou silnice a způsobem křížení Valdštejnské aleje. Celkem je tedy záměr navržen ve čtyřech variantách.

Pořadí variant nebylo dostatečně zpracováno a v dokumentaci EIA uvedeno. V dokumentaci EIA je jako nej přijatelnější vyhodnocena a doporučena varianta A.

Délka přeložky je ve variantě A 3,28 km, v celé délce bude komunikace vybudována v kategorii S 9,5/70. Navrženo je přemostění Valdštejnské aleje. U této varianty převažují negativní vlivy na životní prostředí nad pozitivními.

Z textu Technické studie a dokumentace EIA vyplývá, že varianty A1 a A2 byly nazvány jako neproveditelné, neboť niveleta obchvatu se dostává pod úroveň vodní hladiny Bobřího potoka a bylo by nutné přečerpávání vody (z dešťových srážek). Varianta B byla opuštěna již v rámci zjišťovacího řízení.

Žádná z navržených variant není z hlediska vlivů na životní prostředí akceptovatelná.

Nulová aktivní varianta (úprava stávající silnice I/15) nemohla být objektivně vyhodnocena, neboť pro ni není zpracována Technická studie (projektová dokumentace).

4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice

Vlivy záměru nepřesahují státní hranice.

III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Komentář zpracovatele posudku EIA:

Technické řešení není možné objektivně posoudit, z důvodu nedostatku adekvátních informací v Technické studii.

V technickém popisu chybí některé důležité údaje, potřebné pro objektivní posouzení významných aspektů technického řešení záměru s ohledem na dosažený stupeň poznání pokud jde o znečišťování životního prostředí. Potřebné údaje nejsou obsaženy ani v Technické studii: „I/15 Zahrádky, obchvat – studie“ (Valbek, spol. s r.o., 08/2022). Jedná se zejména o údaje řešení eliminace kontaminovaných vod z komunikace obchvatu (např. způsob odvádění, retence a čištění). Nicméně i z údajů uvedených je zřejmé, že např. potenciální vliv na povrchové a podzemní vody bude významně negativní.

Dokumentace ve finální fázi byla připravována zejména na základě **Technické studie: I/15 Zahrádky obchvat prověření variant tras pod úrovní terénu** (Valbek, spol. s r.o., 08/2022).

Informace v Technické studii ve smyslu „Směrnice pro dokumentaci staveb pozemních komunikací (Ministerstvo dopravy, Odbor liniových staveb a silničního správního úřadu, 2022, dále Směrnice)“ nejsou pro objektivní hodnocení vlivu záměru na životní prostředí a veřejné zdraví zcela dostatečné, protože některé údaje chybí (např. některé výkresy rozhodujících objektů stavby, architektonické řešení, související dokumentace ad. – viz str. 36 Směrnice).

Ve zmíněné směrnici je v bodu 7.4.1.5 uvedeno: „Základní technická problematika stavby a problematika ochrany životního prostředí se navzájem prolínají a ovlivňují. Musí se proto řešit společně a výsledky vzájemně koordinovat. Slouží-li technická studie jako podklad pro posouzení vlivu stavby PK na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., musí být zpracována v souladu s požadavky tohoto zákona.“

V Technické studii se vyskytly i některé chyby (např. nivelety trasy), které sice byly na základě dotazů zpracovatele posudku EIA korigovány, ale další varianty již nebyly předmětem posouzení v rámci dokumentace EIA.

IV. POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí (dále opatření) jsou shrnuta v části D. IV. dokumentace EIA:

Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření k prevenci, vyloučení a snížení všech významných negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví, a popis kompenzací, pokud jsou vzhledem k záměru možné, popřípadě opatření k monitorování možných negativních vlivů na životní prostředí (např. post-projektová a post-realizační analýza), které se vztahují k fázi výstavby a provozu záměru, včetně opatření týkajících se připravenosti na mimořádné situace podle kapitoly II a reakcí na ně).

Návrhy opatření jsou rovněž uvedeny v části D.III dokumentace EIA Komplexní charakteristika vlivů záměru, kam ale věcně nepatří.

Dále pak jsou opatření navržena v přílohách dokumentace EIA (např. Rozptylová studie, Hluková studie, Naturové posouzení ad.).

Návrhy opatření jsou tedy rozptýleny v různých částech dokumentace EIA a jejich příloh a částečně souhrnně uvedeny v části D. IV.

Opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí nejsou v dokumentaci EIA navržena v dostatečném rozsahu a podrobnosti, kompenzační opatření nejsou navržena vůbec.

Posouzení návrhů opatření podle jednotlivých vlivů na životní prostředí:

1. Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Návrhy opatření jsou nedostatečné. V dokumentaci EIA nejsou opatření navržena.

Dojde negativnímu narušení kvality prostředí a zhoršení pohody obyvatel, zejména snížením rekreačního a sportovního potenciálu prostoru v okolí záměru v období výstavby i provozu. Cesta Valdštejnskou alejí a cesta ke kostelu sv. Barbory je hojně využívána pro vycházky, sport, turistiku a cykloturistiku. Cesta ke kostelu sv. Barbory zároveň slouží pro pohřební procesí na místní hřbitov. Posuzovaný obchvat křížuje obě uvedené cesty. Došlo by zároveň

k narušení piety hřbitova u kostela sv. Barbory, neboť obchvat je navržen v jeho těsné blízkosti. Jedná se o faktory narušení pohody, jak je vnímána místními obyvateli.

Negativní vliv přímo v obci by byl částečně zmírněn přesunem tranzitní dopravy na obchvat. V obci Zahrádky žije cca 700 obyvatel.

2. Vlivy na ovzduší a klima

Návrhy opatření jsou dostatečné. Je navrženo zajištění čištění vozovek, především v průběhu zemních prací a zakládání stavby. Zaplachtování sypkého materiálu a vozidel převážející prašný materiál, aby se omezil prašný úlet.

Navrženo je zkrápění ploch stavenišť v období s nepříznivými klimatickými podmínkami (sucho, větrno).

Posuzovaný zdroj není pozemní komunikací v zastavěném území obce o předpokládané intenzitě dopravního proudu 15 tisíc a více vozidel za 24 hodin v návrhovém období nejméně 10 let a parkovištěm s kapacitou nad 500 parkovacích stání podle § 11, odst. 1 b) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší.

V zóně působení imisních příspěvků záměru nedochází k překračování imisních limitů.

Kompenzační opatření (podle § 11, odst. 5 zákona č. 201/2012 Sb.) se na posuzovaný zdroj znečištění nevztahují.

3. Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky

(např. vibrace, záření, vznik rušivých vlivů).

Návrhy opatření jsou dostatečné jen z části. V dokumentaci EIA je navrženo neprovádět hlučné stavební práce v době od 21:00 do 7:00 hodin, a o víkendech a svátcích.

V dokumentaci EIA chybí návrh opatření k eliminaci vibrací, způsobených těžkou technikou.

4. Vlivy na povrchové a podzemní vody

Návrhy opatření v dokumentaci EIA jsou neúplné. Při provozu dopravní a manipulační techniky jsou navržena bezpečnostní opatření pro zabránění úniku ropných látek a kontaminace horninového prostředí. Je navrženo případné úniky ropných látek operativně odstraňovat a místa kontaminace sanovat.

Řešení akumulace, čištění a využívání srážkových vod ze silnice a okolí (obchvatu) není podrobněji popsáno.

Přílohami dokumentace EIA jsou P8 a P12, které zpracovala Mgr. Ivana Ondrašíková, Ph.D.: Vyhodnocení vlivu záměru dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, čl. 4, odst. 7; Závěrečná zpráva hydrogeologického posouzení (AZ GEO, s.r.o.)

(osvědčení odborné způsobilosti MŽP č. 2112/2010 v oboru hydrogeologie a geochemie).

Předložené rešeršní vypracování **hydrogeologického posouzení** realizace záměru obchvatu I/15 obce Zahrádky shrnuje data o současném stavu podzemních vod v dotčeném zájmovém území a vyhodnocuje rizika znečištění vod, zhoršení jejich kvality a ovlivnění vydatnosti využívaných vodních zdrojů během realizace i provozu záměru a upozorňuje i na možnost zásahu do hydrogeologického režimu podzemních vod.

V rešerši je konstatováno: Projektovaný záměr představuje, v aspektu ochrany půd a vod, tři základní negativní vlivy technicko-environmentálního charakteru:

- ✓ Negativní vliv havarijních situací spojených s únikem znečišťujících látek do okolního horninového prostředí s následnou možnou **kontaminací podzemních a povrchových vod** – během výstavby i během provozu.
- ✓ Dlouhodobý negativní vliv silničního provozu spojený s únikem znečišťujících látek do půd s následnou možnou kontaminací podzemních a povrchových vod – během provozu.
- ✓ Negativní vliv na **režim proudění podzemních vod** při realizaci zářezů (tunelů a podjezdů) s ovlivněním odtokových poměrů a vydatnosti blízkých vodních zdrojů – během výstavby i provozu.

Dále je uvedeno: Bližší rizika a opatření budou specifikována v navazujícím podrobném hydrogeologickém průzkumu.

5. Vlivy na půdu

Návrhy nejsou dostatečné a opatření je obtížné stanovit. Kompenzace záboru ZPF není možná.

Za opatření nelze považovat návrh, že oznamovatel požádá o souhlas k trvalému odnětí půdy ze ZPF u orgánu ochrany ZPF (dle § 9 zákona č. 334/1992 Sb.). Takové opatření by bylo účinné pouze tehdy, kdyby souhlas nebyl udělen.

Dochází k rozsáhlému záboru zemědělské půdy, jde o celkový zábor cca. 8,6 ha zemědělské půdy (ZPF). Tento zábor nelze kompenzovat.

Na stavebních plochách je v dokumentaci EIA navržena skrývka ornice bez uvedení bližších údajů.

V dokumentaci EIA je navrženo důsledně zajistit rekultivaci všech pozemků, dotčených stavebními pracemi, z důvodu obnovy původního půdního krytu a prevence šíření ruderalních druhů rostlin.

Výstavbou obchvatu by došlo rovněž ke fragmentaci bloků půdy a ke ztížení jejího obhospodařování. Zpřístupnění pozemků, fragmentovaných obchvatem, není řešeno.

6. Vlivy na přírodní zdroje

Návrhy opatření v dokumentaci EIA nejsou dostatečné. Vlivy jsou zúženy pouze na ložiska nerostů v trase obchvatu. Požadavky na neobnovitelné přírodní zdroje jsou velké, bez možnosti kompenzace. V dokumentaci EIA není navrženo jímání dešťových vod, jejich kontaminace, čištění, zasakování či vypouštění, vlivy na povrchové a podzemní vody.

7. Vlivy na biologickou rozmanitost

(fauna, flóra, ekosystémy).

Návrhy opatření nejsou v dokumentaci EIA dostatečné. Návrhy opatření je obtížné stanovit.

Zranění a úmrtí ptáků v důsledku automobilové dopravy lze snížit či kompenzovat jen částečně.

Vysoká bude mortalita obratlovců. Významně negativní dopady na faunu, zvláště chráněné živočichy a jejich biotopy není reálné zmenšit podmínkami závazného stanoviska.

V dokumentaci EIA je navrženo provést kácení dřevin mimo hnízdní období (časově není specifikováno).

Kolize automobilů se zvěří nejsou řešeny. V případě oplocení silnice obchvatu se sice sníží mortalita zvěře (ve smyslu myslivosti), ale zároveň se sníží průchodnost krajiny pro obratlovce.

8. Vlivy na krajinu a její ekologické funkce.

Návrhy opatření nejsou v dokumentaci EIA dostatečné. Návrhy opatření je obtížné stanovit. Negativní dopady urbanizace volné přírodní krajiny silnicí nelze kompenzovat. Vznik vizuální bariéry zástavbou (z průchodu Valdštejnskou alejí) nelze kompenzovat.

V dokumentaci EIA je navrženo jako opatření v rámci projektové dokumentace pro územní řízení zpracovat projekt zeleně podél komunikace.

9. Vlivy na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů.

Návrhy opatření jsou nedostatečné. V dokumentaci EIA nebyl posouzen vliv na krajinnou památkovou zónu Zahrádecko. V tomto smyslu nebyla navržena potřebná opatření.

Ztrátu segmentu Valdštejnské aleje a znehodnocení její zbylé části nelze kompenzovat.

Posouzení návrhu opatření vyplývajících z rizik

pro veřejné zdraví, kulturní dědictví a životní prostředí při možných nehodách, katastrofách a nestandardních stavech a předpokládaných významných vlivů z nich plynoucích.

Návrhy opatření v dokumentaci EIA jsou na obecné úrovni vyhovující (od str. 76 dokumentace EIA).

Posouzení návrhu opatření vyplývajících z komplexní charakteristiky

vlivů záměru z hlediska jejich velikosti a významnosti včetně jejich vzájemného působení, se zvláštním zřetelem na možnost přeshraničních vlivů.

Návrhy opatření nejsou potřebné. Přeshraniční vlivy jsou vyloučeny.

V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI

V této části posudku EIA jsou vypořádána vyjádření obdržená k dokumentaci EIA. Všechna došlá vyjádření budou v plném znění buďto zveřejněna v informačním systému EIA (nebo budou k nahlédnutí na KÚ Libereckého kraje).

K záměru „I/15 Zahrádka, obchvat“ se vyjádřilo 7 subjektů.

Vypořádání vyjádření obdržných k dokumentaci.

Příslušný úřad oslovil se žádostí o vyjádření následující dotčené subjekty:

Dotčené územně samosprávné celky:

1. Liberecký kraj – zde vnitřním sdělením
2. Městys Holany DS
3. Obec Zahrádky DS

Dotčené správní úřady:

1. Městský úřad Česká Lípa, odbor životního prostředí DS
2. Městský úřad Česká Lípa, odbor stavební úřad, Obvod státní památkové péče DS
3. Krajská hygienická stanice LK DS
3. Česká inspekce životního prostředí DS
4. MŽP ČR, odbor výkonu státní správy III DS
6. AOPK ČR, RP CHKO Kokořínsko – Máchův kraj DS
7. Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství (zde)

K dokumentaci záměru zaslaly do stanoveného termínu písemné vyjádření dotčené územně samosprávné celky a dotčené správní úřady.

Vypořádání zpracovatele posudku EIA je psáno kurzívou.

Vyjádření dotčených územně samosprávných celků:

Liberecký kraj

Liberecký kraj se k záměru nevyjádřil

Vypořádání: Vzato na vědomí.

Obec Zahrádky

Podstata vyjádření: **Vyjádření je nesouhlasné, odůvodněné.**

Úvodem je citováno z vyjádření (požadavků) obce Zahrádky k oznámení záměru, týkající se krajinné památkové zóny Zahrádecko.

K zajištění ochrany částí krajinného celku a historických prostředí, které se sídly, architektonickými objekty, strukturou pozemků, komunikacemi, vodními plochami, vodními toky, trvalými porosty a realizovanými kompozičními záměry v krajině vykazují významné kulturní hodnoty, je nutné zachovat historický charakter, vzájemné prostorové uspořádání, krajinné dominanty a měřítko jednotlivých objektů, sídelních útvarů a krajiny.

Krajinná památková zóna Zahrádecko zahrnuje mimo jiné zámek v Zahrádkách s parkem, zámek Vřísek s oborou a kompoziční spojení v krajině doplněné alejemi stromů, krajinářské prvky, systém vodotečí a soustavy rybníků s původním vodohospodářským technickým

zařazením. Toto barokní kompoziční řešení, resp. propojení jednotlivých míst symetricky tvořenou komunikační sítí je patrné dodnes. Jednotlivé komunikace bývaly lemované alejemi, z nichž Valdštejská alej, dochovaná s původním stromořadím, byla prohlášena za nemovitou kulturní památku. Alej směrem ke kostelu sv. Barbory byla v nedávné době nově vysázena.

Z tohoto pohledu je tedy narušení této dochované barokní kompozice obchvatem v navrženém provedení, tedy nadzemní komunikací s přemostěním zcela v rozporu s důvody, pro které byla dotčená lokalita prohlášena za památkově plošně chráněné území. Z tohoto důvodu je řešení komunikace v předložené podobě zásadně neakceptovatelné a naprosto se neslučuje s principy ochrany krajinné památkové zóny Zahrádecko a významně zasahuje do prostředí některých kulturních památek, nebo se jich přímo dotýká.

Obec Zahrádky požadovala:

1. S ohledem na reliéf krajiny zajistit kompenzační opatření, která pomohou **potlačit pohledovou exponovanost záměru**. Například: biokoridor, výrazné zapuštění vozovky pod úroveň terénu, val, protihlukové či vizuální bariéry.
2. Jako optimální řešení spatřuje ve vedení části obchvatu silnice 1/15 v nejméně ohrožující části hodnoty území krajinné památkové zóny v podobě podzemní komunikace.
3. Jako optimální řešení nájezdu a výjezdu na obchvat spatřuje ve variantě A, tedy napojení obchvatu na křižovatku 1/15 s III/2626 směrem od Litoměřic a následné ukončení okružní křižovatkou 1/15 a 1/9.“

Dále obec Zahrádky formuluje:

Připomínky k Dokumentaci EIA a ke způsobu zohlednění a vypořádání vyjádření (připomínek a požadavků) uplatněných obcí Zahrádky k oznámení záměru:

Nesouhlasíme se způsobem vypořádání připomínek a požadavků obce Zahrádky

Ad) Způsob zohlednění připomínky z hlediska ochrany hodnot na území obce Zahrádky narušením dochované barokní kompozice obchvatem v provedení nadzemní komunikací s přemostěním.

Varianta A (i B), tj. řešení vedení obchvatu v provedení nadzemní komunikací s přemostěním, vůbec nezohledňuje ani nevyvrací naši připomínku týkající se zajištění ochrany výjimečných hodnot nacházejících se na území obce Zahrádky – hodnot Krajinné památkové zóny Zahrádecko a hodnot kulturních památek (zejm. Valdštejská alej, která je sama o sobě památkově chráněná jako součást kulturní památky zámku) a jejich prostředí.

Záměrem bude negativně dotčena nejen památkově chráněná Valdštejská alej (přemostění totiž nevratně zničí hodnoty i klidový charakter Valdštejské aleje, jež je využívána jako pěší propojení obyvateli i cyklisty).

Chráněná Valdštejská alej je významnou spojnicí sídla Zahrádky s jeho atraktivním krajinným zázemím, které díky svým kulturním a přírodním hodnotám (zahrnující také hodnoty Krajinné památkové zóny Zahrádecko), ale i klidovému charakteru využívají obyvatelé obce k odpočinku a každodenní rekreaci (procházky, výlety apod.). Toto krajinné prostředí Zahrádecka je ze stejných důvodů zároveň součástí atraktivní oblasti cestovního

ruchu Máchův kraj a Českolipska. Valdštejnskou alejí prochází značená modrá turistická trasa KČT a cyklistická trasa 3098, obě spojující střediska cestovního ruchu Zahrádka a Holany.

Záměr negativně naruší i další části chráněné barokní kompozice, tedy nejen Valdštejnskou alej, ale i další historické spojnice komunikací lemované alejemi – cestu s nedávno obnovenou alejí od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory (pohledová osa propojující dominantu zámku Zahrádka a kostela sv. Barbory) a na ní napojenou příčnou cestu s nedávno obnovenou alejí od Staré pošty. Tyto další kompozičně chráněné cesty budou přetnuty obchvatem vedeným ve všech variantách v zářezu, čímž opět dojde kromě narušení hodnot komponované krajiny i k narušení tohoto klidového prostoru krajinného zázemí. Hluk se ve všech variantách nepochybně projeví negativně na blízkém areálu kostela sv. Barbory se hřbitovem a dosud klidným prostředím a pietním charakterem. Jak samotná podstata vedení obchvatu v zářezu, tak i případná opatření typu protihlukových stěn by zase narušily pohledové charakteristiky prostředí areálu kostela i kompoziční vazby a osy. Záměr tedy (ve všech variantách) naruší i klidový, pietní a duchovní charakter prostředí kulturní památky areálu kostela sv. Barbory i pohledové uplatnění kostela jako stavební dominanty v rámci chráněné komponované krajiny Krajinne památkové zóny Zahrádecko.

Záměr v předložených variantách by jedinečné hodnoty krajiny i její předpoklady pro rozvoj rekreace, turistiky a cestovního ruchu zásadně narušil a tím i omezil využití těchto předpokladů a potenciálů pro ekonomický rozvoj obce.

Namítáme, že Dokumentace EIA nevyhodnotila vliv záměru na krajinnou památkovou zónu Zahrádecko – takové kvalifikované vyhodnocení v dokumentaci chybí. Odůvodnění vyhodnocení vlivu na krajinnou památkovou zónu Zahrádecko zpracovaným Hodnocením vlivu na krajinný ráz (příloha 11) považujeme za nedostatečné a neadekvátní.

Vypořádání k jednotlivým bodům je psáno kurzívou: Vliv záměru na uvedené prvky krajinné památkové zóny a z nich vyplývající hodnoty je významně negativní. Negativní vlivy nejsou v dokumentaci EIA dostatečně vyhodnoceny. Navržená zmírňující a kompenzační opatření jsou nedostatečná. Argumentace obce Zahrádka je adekvátní a oprávněná. Žádná z předložených a dokumentací EIA hodnocených variant není z uvedených důvodů akceptovatelná.

Ad) Způsob zohlednění vypořádání požadavků:

1. S ohledem na reliéf krajiny **zajistit kompenzační opatření, která pomohou potlačit pohledovou exponovanost záměru**. Například: biokoridor, výrazné zapuštění vozovky pod úroveň terénu, val, protihlukové či vizuální bariéry.

Varianty A1 (i B1) (tunelový úsek pod Valdštejnskou alejí a navazující úseky vedení obchvatu v hlubších zářezích) nebo A2 (podjezd pod Valdštejnskou alejí a vedení v podstatě celé trasy obchvatu v hlubším zářezu), které jsou znázorněny zpracovanými vizualizacemi, ukazují, že při pohledech v blízkosti trasy obchvatu budou i tato řešení (variant A1, B1, A2) viditelná z rekreačně a turisticky využívaných cest (Valdštejnská alej, cesta od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, cesta od Staré pošty), které bude záměr přetínat (nebo které se nacházejí v okolí záměru), a tedy i tato řešení variant A1, B1, A2 zásadně naruší kvality a hodnoty prostředí i klidový a turisticky a rekreačně atraktivní charakter dotčené krajiny jižně od Zahrádek.

Vizualizace i další údaje z Dokumentace EIA ukazují, že i přes relativně mírně zvlněný reliéf krajiny polí rozčleněných symetricky komponovanou komunikační sítí s alejemi a blízkost nivy Bobřího potoka, jsou předložené a posuzované návrhy variant - kombinace vedení obchvatu jak nadzemní, pozemní, tak formou vedení obchvatu v otevřeném zářezu pro pohledové vlastnosti krajiny nevhodné a poškozující hodnoty krajiny.

Na základě předložených vizualizací se neztotožňujeme s odůvodněním vypořádání našeho požadavku (str. 19 Dokumentace EIA), že byla stavba navržena s ohledem na přírodní a estetické hodnoty,...

Protihlukové či vizuální bariéry nejsou ve vizualizacích zobrazeny nebo v nich nejsou dostatečně dokumentovány, ty by však jen zhoršily působení stavby přeložky v prostředí historicky dochované komponované krajiny nebo by chráněnou kompozici nevhodně narušily. Ostatní v dokumentaci uváděná kompenzační opatření (např. opatření související s výsledky přírodovědného průzkumu) neřeší náš požadavek ve smyslu potlačení a minimalizace pohledové exponovanosti záměru. Například uváděný návrh sadových úprav (výsadba alejových stromů v celé délce aleje, rozšíření stávající dvouřadé aleje na alej čtyřřadou) není podrobněji dokumentován, navíc má za cíl kompenzovat ztrátu biotopu chráněného brouka páchníka ve Valdštejnské aleji, a nikoliv pohledové potlačení exponovanosti záměru. Toho takové opatření nemůže z podstaty docílit.

Případná opatření v podobě doprovodných vegetačních prvků, která by sice mohla pohledově skrýt příslušné úseky obchvatu, by však zásadně narušily ochranu hodnot dotčeného prostoru chráněné komponované krajiny (Krajinné památkové zóny Zahrádecko). Případné nové prostorové i pohledové (roz)členění dotčeného krajinného prostoru vyvolané vlivem Záměru, které však nekoresponduje s historicky dochovanou krajinnou kompozicí, je zásadně neakceptovatelné.

Předložené a posouzené varianty neminimalizují (alespoň ne dostatečně) pohledovou exponovanost záměru - např. dotčené bližší pohledy ze stávajících cest a komunikací, které dotčeným územím procházejí nebo se nacházejí v jeho blízkosti, nebo z prostoru areálu kostela sv. Barbory apod.

Vypořádání: Vzato na vědomí, bez připomínek.

2. Jako **optimální řešení** spatřuje ve vedení části obchvatu silnice I/15 v nejvíce ohrožující části hodnoty území krajinné památkové zóně v podobě **podzemní komunikace**.

V Dokumentaci EIA (s ohledem na prověřené a posouzené varianty A, A1, A2 a jim odpovídající vizualizace) nebyla prověřena varianta, v níž by byla pokud možno téměř celá trasa obchvatu (cca od křižovatky se silnicí I/9 až přibližně po prostor křížení se silnicí č. 2601 vedena pod zemí tunelem, tedy tak, aby nebyla v dotčených krajinných prostorech viditelná. Takové tunelové řešení by přitom dotčený krajinný prostor pravděpodobně pohledově nenarušovalo.

3. Jako optimální řešení nájezdu a výjezdu na obchvat spatřuje ve variantě A, tedy **napojení obchvatu na křižovatku I/15 s III/2626 směrem od Litoměřic a následné ukončení okružní křižovatkou I/15 a I/9.**

Řešení způsobu napojení obchvatu na křižovatku I/15 s III/2626 dle varianty A tedy požadavku vyhovuje.

Vypořádání: Vzato na vědomí, bez připomínek. „Tunelové“ řešení záměru je silně problematické. Rizika a nedostatky řešení obchvatu v tunelu jsou částečně popsány v Technické studii a dokumentaci EIA.

Městys Holany

Městys Holany se k záměru nevyjádřil.

Vypořádání: Vzato na vědomí.

Vyjádření dotčených správních úřadů:

Městský úřad Česká Lípa, odbor životního prostředí

Úřad se vyjádřil formou souhrnného stanoviska.

Podstata vyjádření:

Z hlediska ochrany přírody a krajiny - nesouhlasné odůvodněné vyjádření.

Se samotným záměrem stavby nesouhlasíme, a to z důvodu **významného negativního vlivu** na Valdštejnskou alej a do biotopu zvláště chráněných druhů živočichů (především jeřába popelavého). Stavbou též dojde k narušení krajinného rázu.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Bez připomínek. Vyjádření bylo zapracováno do závazného stanoviska.

Z hlediska ochrany ovzduší. Z hlediska zájmů chráněných zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů, souhlasíme s dokumentací vlivů záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“ podle přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bez připomínek.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Bez připomínek.

Z hlediska nakládání s odpady. Z hlediska zájmů chráněných zákonem č. 541/2020 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů, souhlasíme s dokumentací vlivů záměru podle přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí dle zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, bez připomínek.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Bez připomínek.

Z hlediska ochrany lesa. Z hlediska zákona č. 289/1995 Sb., o lesích, ve znění pozdějších právních předpisů, souhlasíme se závěry dokumentace vlivů záměru podle přílohy č. 4 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, bez připomínek. Záměrem „I/15 Zahrádky, obchvat“, **nedojde k přímému dotčení pozemků určených k plnění funkcí lesa.**

Vypořádání: Vzato na vědomí. Bez připomínek.

Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu. Veřejné zájmy, které dotčený orgán hájí podle § 15 písm. m) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně **zemědělského půdního fondu**, ve znění pozdějších předpisů, **jsou záměrem dotčeny** a lze s ním souhlasit.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Bez připomínek.

Z hlediska ochrany vod. Veřejné zájmy, které dotčený orgán hájí podle § 106 odst. 1 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, jsou záměrem dotčeny.

Záměr je možné uskutečnit za těchto podmínek: Do rekonstrukce **rybníka Jílovka nelze odvádět dešťové vody** z přeložky.

Odůvodnění: V projektové dokumentaci je uvedeno, že na úrovni zpracovaného záměru projektu je předpokládáno odvodnění přeložky do Bobřího potoka a rybníka Jílovka, musí však být provedena potřebná technická opatření (norné stěny, příp. retenční nádrže). K tomuto uvádíme, že rybník Jílovka je ve špatném technickém stavu. Podle metodického pokynu (č. 1/2010) k TBD nad vodními díly je dosažena závada závažnosti 3 z důvodu hladiny v úrovni koruny hráze, jejího přetékaní a možné destrukce při zvýšených průtocích - přímé ohrožení bezpečnosti hráze. Do doby opravy tohoto vodního díla není žádoucí, aby bylo do něj odváděno odvodnění přeložky.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Bez připomínek. Vyjádření bylo zapracováno do závazného stanoviska.

Městský úřad Česká Lípa, odbor stavební úřad, úsek státní památkové péče

Úřad se písemně nevyjádřil. Své vyjádření uplatnil na veřejném projednání dne 16. 1. 2024. Vyjádření je nesouhlasné. Ve zdůvodnění se ztotožňuje s argumenty, uplatněnými v písemném vyjádření Národního památkového ústavu.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Bez připomínek. Vyjádření bylo zapracováno do závazného stanoviska.

ČIŽP OI, Liberec

Znění vyjádření:

ČIŽP, OI Liberec obdržela dne 07. 11. 2023 pod č. e.: ČIŽP/103443/2023 Vaši výše specifikovanou žádost o vyjádření k dokumentaci EIA záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“. Záměrem je výstavba přeložky silnice I/15, která bude tvořit jižní obchvat obce Zahrádky.

Vyjádření z hlediska **odpadového hospodářství** (Pejchová/ 732):

Z hlediska odpadového hospodářství nejsou k předložené dokumentaci žádné připomínky.

Vyjádření z hlediska **ochrany vod** (Brož/ 818):

Z hlediska ochrany vod považujeme realizaci předloženého záměru za akceptovatelnou.

Vyjádření z hlediska **ochrany ovzduší** (Bartoňová/ 763):

Imisní limity budou plněny i po realizaci záměru. Prašnost bude vznikat zejména v období nepříznivých klimatických podmínek, bude jí předcházeno využíváním standardních opatření. Z hlediska ochrany ovzduší nemáme žádné připomínky.

Vyjádření z hlediska **ochrany přírody** (Ivo Bláha/ 780):

Připomínky k vyjádření ČIŽP č.j.: ČIŽP/51/2021/3815 ze dne 24. 9. 2021 jsou vypořádány v předložené základní dokumentaci (str. 13 – 14) s odkazem na jednotlivé konkrétní kapitoly základní dokumentace a přílohy k dokumentaci.

Dokumentace nově zpracovává další varianty záměru (A1, A2). V rámci přírodovědného průzkumu (Příloha č. 9) byl kromě jiného posouzen i vliv záměru na netopýry, z kterého vyplývá, že jako nejvhodnější se jeví varianta A, a to **za předpokladu vybudování mostu s výškou min. 5 m** v místě křížení s EVL Zahrádky. V roce 2023 rovněž proběhla aktualizace původních přírodovědných průzkumů a nově již zmíněný průzkum netopýrů. Pro zmírnění negativních vlivů na dřeviny ve Valdštejské aleji je třeba nutné respektovat návrh opatření (Příloha č. 9, str. 46).

Dále je třeba respektovat navrhovaná opatření uvedená v části D.IV základní dokumentace (str. 159 – 166) ve fázi projektových příprav, výstavby a provozu. Z uvedeného vyplývá, že kromě jiného bude v dalším stupni projektových příprav zpracován návrh sadových úprav a výsadby a řešena migrační prostupnost pro obojživelníky, plazy, ptáky, letouny a malé a střední savce.

Vyhodnocení vlivu záměru na krajinný ráz (Příloha č. 11) hodnotí zásah jako středně silný až silný). S ohledem na zachování co největšího množství lip v lipové aleji se jako nejlepší jeví varianta A.

Vzhledem k tomu, že orgán ochrany přírody nevyloučil významný vliv záměru „Silnice I/15 Zahrádky, obchvat“ na evropsky významné lokality a ptačí oblasti, jejich předměty a celistvost soustavy Natura 2000, byl předložený záměr dále posuzován podle zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (Příloha č. 10).

Pokud se **prokáže** negativní vliv na předměty ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí a neexistuje variantní řešení bez významného negativního vlivu, lze schválit jen **variantu s nejmenším negativním vlivem**, a to pouze z důvodu převažujícího zájmu a až **po uložení kompenzačních opatření**, které stanoví orgán ochrany přírody před jejím schválením.

K předložené dokumentaci z hlediska ochrany přírody nemáme další připomínky.

Vyjádření z hlediska **ochrany lesa** (VancI/ 741):

Realizace záměru nepředpokládá žádný zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa. Za oddělení ochrany lesa nemáme připomínek.

Vypořádání: Požadavky vyplývají převážně ze stávající legislativy. Vzato na vědomí. Požadavek minimální světlé výšky 5 m přemostění Valdštejské aleje (z důvodů migrace netopýrů) je v protikladu s minimalizací vlivu na ráz krajiny (vyvolal by nutnost budování mohutných a vysokých naspů v okolí mostu).

Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci

Podstata vyjádření: Krajská hygienická stanice jako dotčený správní úřad ve smyslu § 23 odst. 6 zákona č. 100/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů, posoudila dokumentaci vlivů záměru

„I/15 Zahrádky, obchvat“ a po zhodnocení souladu s požadavky předpisů v oblasti ochrany veřejného zdraví s uvedenou dokumentací **souhlasí**.

Z celkového hodnocení vlivů lze konstatovat, že vliv záměru na obyvatelstvo je přijatelný, dokumentace poskytuje dostatečný podklad pro specifikaci oblasti zájmu orgánu ochrany veřejného zdraví a záměr bude dále sledován v navazujícím řízení, především s důrazem na hlukovou expozici.

Vypořádání: Vzato na vědomí, bez připomínek.

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství

Podstata vyjádření: Vyjádření pokrývají jednotlivé složky životního prostředí v příslušnosti Krajského úřadu Libereckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství.

Vyjádření z hlediska ochrany přírody a krajiny

Podstata vyjádření: Nesouhlasné odůvodněné vyjádření.

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany přírody příslušný podle § 77a odst. 4 písm. o) a odst.5 písm. o) zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), k posuzování záměru z hlediska Natury2000 a z hlediska dopadu na zvláště chráněné druhy, po prostudování podkladů předložené dokumentace k záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“ zpracovanou podle postupů zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon), sděluje, že předmětný záměr z hlediska dopadů na prvky Natura 2000 a předměty jejich ochrany, s ohledem na nemožnost uložení reálných kompenzačních opatření ve smyslu § 45i odst.9 až 11 zákona, nelze akceptovat a **požaduje vydání nesouhlasného stanoviska EIA** z hlediska dopadů záměru na zájmy ochrany přírody dle zákona, především na soustavu NATURA 2000 a předměty jejich ochrany, konkrétně EVL Zahrádky a PO Jestřebsko - Dokesko.

*Vypořádání: Vzato na vědomí. Zpracovatel posudku EIA se s tímto vyjádřením ztotožňuje. Co se týká kompenzačních opatření, ta nejsou v dokumentaci EIA navržena nebo uvedena. Nástin kompenzačních opatření je součástí naturového posouzení, které je přílohou **oznámení záměru** (2020-2021).*

Nutno také uvést, že kompletní návrh kompenzačních opatření nebývá součástí naturového posouzení, ale je zpracováván jako samostatný projekt. V tomto případě je nezbytné, aby byl součástí projektové dokumentace (tj. např. na úrovni Technické studie). Jako podklad pro dokumentaci EIA musí být odsouhlasen příslušným orgánem OPK a u posuzovaného záměru také příslušným orgánem ochrany ZPF a památkové péče. Kompenzace musí být realizovány a být alespoň částečně funkční před zahájením výstavby záměru.

Odůvodnění vyjádření bylo použito zpracovatelem posudku EIA při formulaci návrhu závazného stanoviska.

Vyjádření z hlediska ochrany ZPF (zemědělské půdy)

Podstata vyjádření: Nesouhlasné odůvodněné vyjádření.

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, jako orgán ochrany zemědělského půdního fondu podle § 13 odst. 1 písmene b) zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně ZPF“), příslušný podle § 17a písmene j) zákona o ochraně ZPF, po prostudování podkladů předložené dokumentace k záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“ zpracovanou podle postupů zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na ŽP, ve znění pozdějších předpisů (dále zákon), sděluje, že **předmětný záměr z hlediska zásad ochrany ZPF nelze akceptovat a navrhuje vydání nesouhlasného stanoviska EIA.**

Vypořádání: Vzato na vědomí. Zpracovatel posudku EIA se s tímto vyjádřením ztotožňuje. Vyjádření bylo zpracováno do závazného stanoviska.

Vyjádření z hlediska ochrany ovzduší

Podstata vyjádření: Z výsledků rozptylové studie vyplývá, že vlivem realizace záměru dojde k nevýznamnému navýšení vypočtených maximálních imisních koncentrací s ročním průměrováním, mírnému snížení imisních koncentrací u látek s krátkodobým průměrováním a téměř nulovou změnu u benzenu, benzo(a)pyrenu a oxidů dusíku. Imisní limity jsou v současnosti plněny a budou plněny i po realizaci záměru. Během výstavby záměru dojde k navýšení emisí v okolí stavby, a to zejména krátkodobých koncentrací prachových částic.

Krajský úřad požaduje v rámci závazného stanoviska EIA stanovit podmínku, že tato opatření pro snížení prašnosti budou zapracována do dokumentace v dalším stupni projektových příprav (DUR, DSP) a jejich aplikace a realizace při výstavbě záměru v závislosti na povětrnostních podmínkách budou vyžadovány v navazujícím stavebním povolení, aby jejich dodržování bylo vymahatelné.

Vypořádání: Vzato na vědomí.

Vyjádření z hlediska ochrany vod

Podstata vyjádření: Nesouhlasné odůvodněné vyjádření.

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí, jako vodoprávní úřad věcně příslušný podle § 104 odst. 2 písm. d) a § 107 odst. 1 písm. b) zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „vodní zákon“) po seznámení s předloženou dokumentací vlivů záměru na životní prostředí v rozsahu přílohy č. 4 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (oznamovatel Ředitelství silnic a dálnic, IČO 65993390, se sídlem Na Pankráci 56, 145 05 Praha 4, oznamovatel AZ GEO, s.r.o., z 09/2023) sděluje, že **s předmětným záměrem z hlediska zájmů chráněných vodním zákonem nelze souhlasit.**

Vypořádání: Vzato na vědomí. Zpracovatel posudku EIA se s tímto vyjádřením ztotožňuje. Odůvodnění vyjádření bylo použito zpracovatelem posudku EIA při formulaci návrhu závazného stanoviska.

Vyjádření z hlediska státní památkové péče

Stanovisko oddělení památkové péče a cestovního ruchu.

Podstata vyjádření: Nesouhlasné odůvodněné vyjádření.

Protože navrhované varianty A a B dostatečně nezohledňují zájmy státní památkové péče, je jediným možným řešením z pohledu zákona **vyslovení nesouhlasu s předmětným záměrem**.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Zpracovatel posudku EIA se s tímto vyjádřením ztotožňuje. Vyjádření bylo zpracováno do závazného stanoviska.

Vyjádření z hlediska územního plánování a stavebního řádu

Odbor územního plánování a stavebního řádu.

OÚPSŘ jako pořizovatel „Zásad územního rozvoje Libereckého kraje" (dále jen „ZÚR LK“) a „Územně analytických podkladů Libereckého kraje" podle § 7 odst. 1 zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, v platném znění, nemá k předložené dokumentaci EIA připomínek.

Předmětem záměru je stavba přeložky silnice č. I/15 mimo zastavěné území Zahrádek, která by měla nově tvořit jižní obchvat Zahrádek. Obě varianty záměru posuzované v dokumentaci EIA leží v návrhovém koridoru „D12B“, který je vymezen pro tento záměr v ZÚR LK. Tento záměr je v ZÚR LK vymezen jako veřejně prospěšná stavba.

Vypořádání: Vzato na vědomí.

Vyjádření odboru zdravotnictví, oddělení ekonomiky a zdravotní politiky

Odbor zdravotnictví neuplatňuje žádné stanovisko.

Vypořádání: Vzato na vědomí.

AOPK ČR, regionální pracoviště CHKO Kokořínsko – Máchův kraj

Podstata vyjádření: Předmětný záměr leží mimo území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj a mimo území soustavy Natura 2000, kde je Správa věcně i místně příslušným orgánem ochrany přírody, tj. evropsky významné lokality Jestřebsko – Dokesko a ptačí oblasti Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady, přesto by mohl mít vliv na předměty ochrany těchto chráněných území, jak vyplývá mj. z přílohy č. 10 Dokumentace – Posouzení vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti soustavy Natura 2000, zpracované RNDr. Zdeňkou Mrlíkovou (08/2023). Ze závěrů tohoto posouzení je zřejmý negativní vliv zejména na **jeřába popelavého (*Grus grus*)**, pro kterého je dotčené území klíčovou potravní lokalitou v průběhu celého roku, z důvodu blízkého hnízdiště a hromadného nocoviště na Novozámeckém rybníku. Záměrem nebude zasažen tento biotop v celém rozsahu, avšak bude situován do pro jeřáby nejatraktivnější části biotopu, jak vyplývá z ornitologických průzkumů a monitoringu tohoto druhu. Fragmentací stávající souvislé plochy biotopu, dojde ke snížení

jeho kvality a pro jeřáby bude méně vhodným. V okolí dotčeného území se nachází několik drobnějších potravních lokalit, které však v současné době nejsou rovnocennou substitucí stávající plochy z kvalitativního i kvantitativního hlediska.

Ke věci oznámení záměru „ Přeložka silnice I/15 Zahrádky“ vydala Správa stanovisko dle § 45i zákona dne 10. 05. 2021 pod č.j. 00967/KK/21, ve kterém **nevyloučila významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality či ptačí oblasti** u původních variant „A“ a „B“.

Vzhledem k tomu, že z hlediska přímých i nepřímých dopadů na předměty ochrany, dle zákona, se jeví nejvhodnější původní varianta „A“, je **toto stanovisko stále platné.**

Vypořádání: Vzato na vědomí. Podstata vyjádření AOPK 00967/KK/21 v rámci zjišťovacího řízení (k oznámení) byla následující:

Vzhledem k tomu, že nebyl vyloučen významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, považuje AOPK za nutné posoudit záměr dle zákona. Jedná se převážně o zemědělskou půdu, která po celý rok slouží jako potravní lokalita pro řadu druhů živočichů, především ptáků, ale byla zde pozorována např. i vydra říční, přesouvající se přes pole na jiné místo. Chystaný záměr rozdělí tuto lokalitu na menší segmenty, což může odrazovat živočichy vyžadující při sbírání potravy široký rozhled a větší přehledné plochy (jeřáb popelavý, různé druhy hus) nebo je může přímo ohrožovat na životě přímým kontaktem s projíždějícími vozidly. Obchvat rovněž přetne 3 komunikace s doprovodnou zelení, z nichž Valdštejská alej patří mezi evropsky významné lokality.

V dokumentaci EIA bylo vyjádření AOPK vypořádáno následně:

„Stavbu, v jakékoli variantě, je s ohledem na dotčené skupiny živočichů nutné řešit jako **migračně prostupnou** pro obojživelníky, plazy, ptáky, letouny a malé a střední savce. Konkrétní řešení a ochranná opatření je možné řešit až na projektové úrovni. V rámci vyhodnocení byla navržena zmírňující a kompenzační opatření, která jsou zahrnuta v kap. D.IV Dokumentace EIA.“

*Vypořádání zpracovatele posudku EIA: Zpracovaná Technická studie je projektovou dokumentací, ale migrační prostupnost neřeší. Záměr obchvatu je ze své podstaty pro obojživelníky, plazy a savce **migračně neprostupný. Kompenzační opatření kap. D.IV Dokumentace EIA neobsahuje.***

Vyjádření dalších subjektů

Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci

Podstata vyjádření: Z hlediska památkové péče - nesouhlasné odůvodněné vyjádření. Jedná se o písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče podle § 32 odst. 2 písm. f) zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, v rozsahu 53 str.

Vyjádření je členěno do jednotlivých výroků, které jsou zdůvodněny. Zejména: Záměr, ve všech prověřovaných variantách (tj. B, B1, A, A1 i A2), představuje významné negativní

vlivy na kulturní dědictví.

Záměr, ve všech prověřovaných variantách (tj. B, B1, A, A1 i A2), je v rozporu s památkovou ochranou hodnot nemovité kulturní památky zámek vedené v ÚSKP pod rejstříkovým číslem 27899/5-3402, jejíž součástí je i záměrem negativně přímo dotčená **Valdštejnská alej** s historickou cestou na p.p.č. 804 v k.ú. Zahrádky u České Lípy.

Záměr, ve všech prověřovaných variantách (tj. B, B1, A, A1 i A2), je v příkrém rozporu s památkovou ochranou hodnot **krajinné památkové zóny Zahrádecko** (rejstř. č. ÚSKP 2386), zásadním způsobem a nevratně ničí klíčové hodnoty, pro které byla krajinná památková zóna prohlášena Vyhláškou MK ČR č. 208/1996 Sb. ze dne 1. 7. 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny. Záměr je v rozporu s podmínkami ochrany §3 Vyhlášky MK ČR č. 208/1996 Sb. ze dne 1. 7. 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny, a to zejm. s písm. a), c) a d).

Doporučujeme nesouhlasit se záměrem „I/15 Zahrádky, obchvat“ v předložené podobě, tj. ve všech prověřovaných variantách B, B1, A, A1 i A2, a z hlediska posuzování vlivů tohoto záměru na životní prostředí doporučujeme vydat nesouhlasné stanovisko k záměru, a to pro všechny prověřované varianty B, B1, A, A1 i A2.

Vypořádání: Vzato na vědomí. Odůvodnění vyjádření bylo použito zpracovatelem posudku EIA při formulaci návrhu závazného stanoviska. Zahrnuto do závazného stanoviska.

V odůvodnění vyjádření Národního památkového ústavu (dále NPÚ) jsou uvedeny mimo další následující skutečnosti:

Alej v kompoziční ose od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, stejně jako další alej v ose od Staré pošty k cestě od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, byla v nedávné době (v roce 2014) nově obnovena (do prostoru křížení obou obnovených ovocných alejí byl v roce 2007 přemístěna drobná sakrální památka božích muk).

Valdštejnská alej je připomínána již roku 1622, patří tedy k nejstarším dochovaným historickým alejím u nás. Věk nejstarších dochovaných stromů lze odhadovat na 250-300 let (věk nejstarších asi 20 lip je odhadován na více než 250 let).

Záměr přeložky I/15 je situován do nejcennější – jádrové části komponované krajiny KPZ Zahrádecko.

Z hlediska dotčení kulturních hodnot deklarovaných zákonem o státní památkové péči (viz legislativní rámec, KPZ Zahrádecko, KP zámek) představuje záměr až **zásadně negativní vliv „-5“**. (nikoliv vliv neutrální, jak je vyhodnoceno v dokumentaci EIA)

V souvislosti se Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje (dále ZÚR LK) je ve vyjádření NPÚ uvedeno: Z provedeného vyhodnocení vlivu návrhu ZÚR LK na udržitelný rozvoj území (SEA) vyplynulo, že pro koridor D12 silnice I/15, obchvat Zahrádky neumožňuje podrobnost ZÚR vyloučit významný negativní vliv, přesto je reálné záměr dále sledovat a hledat vhodné řešení na podrobnější úrovni zpracování. Návrhy je třeba vést v režimu podmíněčně přípustném (tzn., musí být vybráno **řešení, kde bude významný negativní vliv vyloučen**).

Úkoly pro územní plánování stanovené pro vymezený koridor D12B – silnice I/15, obchvat Zahrádky: S ohledem na reliéf krajiny zajistit kompenzační opatření, která pomohou potlačit pohledovou exponovanost záměru. (pozn. Kompenzační opatření Dokumentace EIA neobsahuje.)

Návrh opatření, zmírňující negativní vliv dopravy na migrující živočichy formou bariér (v dokumentaci EIA doporučeny stěny na mostu při průchodu obchvatu Valdštejnskou alejí), je z důvodu narušení rázu krajiny nepřijatelný.

Ve vyjádření NPÚ je upozorněno na nedostatek odpovídajících informací o řešení obchvatu. Jedná se např. o informace o řešení přemostění obchvatu, dimenze náspů, rozsah kácení ovocných dřevin (v nově vysázené aleji podél cesty ke kostelu sv. Barbory) ad.

Pokračování vypořádání a poznámky k vyjádření NPÚ:

*Na str. 19 vyjádření NPÚ je výkres převzatý z Technické studie (Obr. Výřez z výkresu č. 13 Příčný řez mostem přes alej varianta A – km 2,193, Příloha č. 14 – Technická studie (2022). Jedná se o křížení **Valdštejnské aleje**. Uvedený výkres je chybný (most je nesprávně zakreslen cca 8 metrů nad cestou v aleji, navíc jeho niveleta neodpovídá výšce stromů). Zpracovatel dokumentace EIA tuto zásadní chybu nevyhodnotil.*

V závěru vyjádření NPÚ je uvedeno:

Sama existence koridoru vymezeného v zásadách územního rozvoje nezaručuje automaticky a bez dalšího jeho realizovatelnost. Realizovatelnost záměru totiž závisí na různých faktorech, jako jsou technické, ekonomické, právní i environmentální podmínky, které mohou ovlivnit možnost fyzického uskutečnění plánovaného koridoru.

Z hlediska požadavků na zachování hodnot kulturního dědictví hodnotíme Záměr v předložených (Dokumentaci EIA posuzovaných) variantách za zásadně neakceptovatelný a tudíž nerealizovatelný.

S ohledem na výše uvedené nesouhlasíme s obsahem předložené dokumentace EIA k záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“, nesouhlasíme s řešením všech posuzovaných variant (A, A1, A2, B, B1), jejichž negativní vlivy na kulturní dědictví hodnotíme jako významné a navrženými kompenzačními opatřeními neodstranitelné.

(pozn. Návrh kompenzačních opatření Dokumentace EIA neobsahuje.) Vyjádření bylo zpracováno do závazného stanoviska.

Vyjádření veřejnosti a dotčené veřejnosti:

*Veřejnost a dotčená veřejnost se v rámci dokumentace EIA k záměru nevyjádřila.
Vypořádání: Bez připomínek.*

Veřejné projednání konané dne 16. 1. 2024

V rámci posuzování vlivů na životní prostředí bylo krajským úřadem na základě ustanovení § 17 zákona nařízeno veřejné projednání záměru, neboť příslušný úřad obdržel k dokumentaci záměru nesouhlasná vyjádření.

Veřejné projednání ve smyslu § 17 zákona EIA záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“ se konalo dne 16. 1. 2024.

Z Veřejného projednání byl uskutečněn zvukový záznam (uložen na KÚ) a rovněž písemný záznam k nahlédnutí na stránkách <https://portal.cenia.cz>.

Dotčené orgány státní správy zaslaly svá vyjádření v písemné formě (viz výše).

Veřejnost v rámci diskuse svými podněty, dotazy a připomínkami převážně přímo navazovala na svá vyjádření, jež byla zaslána k oznámení záměru.

Hlavní témata diskuse a dotazů na oznamovatele, zpracovatele Technické studie a zpracovatele dokumentace EIA se týkala vlivu záměru na krajinu, zemědělskou půdu, Valdštejnskou alej, ochranu vod, hluku a emisí, intenzity dopravy, přínosu záměru, souvislost se ZÚR a ÚP, narušení piety hřbitova u kostela Sv. Barbory, matice vlivů a hodnoty v ní uvedené, kompenzací, řešení obchvatu tunelem, měření rychlosti radarem v obci Zahrádky ad. V průběhu veřejného projednání byly z hlediska posuzování vlivů záměru na životní prostředí vneseny nové zásadní otázky, které nebyly dokumentací EIA podrobněji řešeny nebo uplatněny ve vyjádřeních.

První se týkala záměrem dotčeného území v souvislosti s automobilovou dopravou po komunikaci Holany - Zahrádky. Křížení obchvatu I/15 a silnice III/2601 – napojení stykovou křižovatkou nebo bez napojení.

Vypořádání a komentář: Přeložka (záměr obchvatu varianta A) na své trase kříží silnici III/2601 do městyse Holany, kde silnice III/2601 bude vedena nadjezdem nad přeložkou, bez stykové křižovatky. Doprava tedy bude i nadále vedena obcí Zahrádky. Podle prognóz intenzit dopravy se jedná o 650-720 aut (podrobně viz příloha dokumentace EIA P13).

Ve variantě B obchvat kříží silnici III/2601, kde silnice III/2601 bude vedena nadjezdem nad přeložkou. Zároveň je zde navrženo jedno větвовé mimoúrovňové napojení silnice III/2601 na novou trasu přeložky silnice I/15. U varianty B se tedy přidá i přesun

intenzit mezi obcí Holany a silnicemi I/15 a I/9 díky nově vzniklé křižovatce se silnicí III/2601.

Samostatnou otázkou je, zda styková křižovatka může být podmínkou stanoviska (jedná se ale i jiné stavební změny – např. změna nivelety trasy, řešení obchvatu formou podzemní komunikace - tunelu). Taková podmínka, kterou by navrhl zpracovatel posudku EIA, může být příslušným orgánem, v rámci zpracování závazného stanoviska, vypuštěna. Důvodem je, že se jedná o významný zásah do podoby stavby, ke kterému není zpracovatel posudku EIA kompetentní. Navíc dokumentaci EIA musí být doloženo, že taková stavební změna významně neovlivní životní prostředí v okolí záměru. Otázka případného návrhu podstatných stavebních změn je věcí zpracování samostatné varianty (v rámci projektové dokumentace) a její posouzení zpracovatelem dokumentace EIA.

Druhým tématem byl výhled intenzit doprav do roku 2045 a **přechod spalovacích motorů na elektro mobilitu** a tím i ovlivnění hlukové a imisní zátěže.

Vypořádání a komentář: Druhy vozidel uvažované v dopravním modelu jsou zjednodušeně pouze automobily se spalovacími motory (příloha dokumentace EIA P13) - elektromobily uvažovány nejsou. Přechodem na elektro mobilitu dochází ke snižování množství emisí (při provozu na komunikaci).

U hluku je tato problematika složitější. Hluk z aut vzniká třemi způsoby. Přímo z motoru, valivým kontaktem pneumatik s vozovkou a pak nárazem vzduchu při samotném pohybu vozidla. Hranicí, kdy hluk z kontaktu pneumatik s vozovkou překoná hluk z motoru je přibližně 30 kilometrů za hodinu. Od této hranice platí, že čím těžší automobil je, tím větší hluk způsobuje. Elektromobily jsou obecně těžší, to znamená, že z obchvatu (při rychlosti 90 km/hod) bude hluková zátěž vyšší.

Rozvoj elektro mobility tak může obci Zahrádky od hluku ulevit i bez realizace obchvatu. V malé rychlosti totiž elektro auta vydávají jen takový zvuk, aby na sebe upozornila chodce.

V dokumentaci EIA nejsou uvedené aspekty uvažovány ani vyčísleny.

Třetí téma se týkalo vztahu záměru k územnímu plánu a ZÚR.

Vypořádání a komentář k výše uvedenému:

Územní plán (nebo ZÚR) sám o sobě nepodmiňuje realizaci záměru a není nadřazen posouzení vlivu na životní prostředí. Proces posouzení vlivu na životní prostředí a zdraví je samostatný úkon, bez ohledu na to, zda územní plán konkrétní způsob využití ploch (např. plochy silničního koridoru) stanovuje. Z tohoto důvodu u vyjmenovaných záměrů dle zákona č.100/2001 Sb. probíhá proces posuzování a soulad s územním plánem (ZÚR) nepředurčuje výsledek tohoto posouzení. Okolnost, že za určitých podmínek je územně plánovací dokumentací vymezena plocha silničního koridoru, ještě neznámá, že na úrovni záměru musí být konkrétnímu projektu vyhověno.

VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Záměr „I/15 Zahrádky, obchvat“ není z hlediska vlivů na životní prostředí akceptovatelný.

Zdůvodnění: V procesu posuzování byly identifikovány převážně významně negativní vlivy.

Uskutečnění posuzovaného záměru představuje:

- ✓ Urbanizaci volné přírodní krajiny formou nové stavby silnice I. třídy. Jedná se o významně negativní vliv.
- ✓ Negativní ovlivnění životního prostředí, zhoršení kvality prostředí a pohody obyvatel v době výstavby (zejména snížení rekreačního a sportovního potenciálu dotčeného území, zvýšená zátěž hlukem a prašnost) i provozu (zvýšená zátěž hlukem jižně od obce Zahrádky).
- ✓ Záměr vyžaduje zábor zemědělské půdy (ZPF) ve značném rozsahu (podle dokumentace EIA cca 8,6 - 9,0 ha). Jedná se o významně negativní vliv.
- ✓ Vysoké nároky na neobnovitelné přírodní zdroje v době výstavby i provozu (údržby).
- ✓ Negativní ovlivnění pohody obyvatel obce Zahrádky (snížení rekreačního a sportovního potenciálu dotčeného území) a tím i negativní vlivy na veřejné zdraví.
- ✓ Narušení piety hřbitova u kostela sv. Barbory, neboť obchvat je navržen v jeho těsné blízkosti. Jedná se o faktory narušení pohody prostředí, jak je vnímána místními obyvateli.
- ✓ Významný negativní zásah v krajinné památkové zóně Zahrádecko.
- ✓ Významně negativní vliv na biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy živočichů a jejich biotopy.
- ✓ Významný negativní vliv na soustavu a předměty ochrany Natura 2000.
- ✓ Významný negativní vliv na krajinný ráz.
- ✓ Významné riziko kontaminace povrchových a podzemních vod splachy z vozovky obchvatu, nebezpečí havárie s kontaminací prostředí ropnými produkty.
- ✓ Odklon části tranzitní dopravy z intravilánu obce Zahrádky. Zlepšení plynulosti, bezpečnosti a zrychlení tranzitní dopravy v předmětném úseku I/15. Jedná se o významně pozitivní vliv.
- ✓ Zlepšení imisní a hlukové situace v intravilánu obce Zahrádky po uvedení obchvatu do provozu. Jedná se o pozitivní vliv.

Kompenzace negativních vlivů na životní prostředí je formou stanovení podmínek obtížná či nemožná. K dokumentaci EIA a záměru byla příslušnému orgánu doručena řada nesouhlasných vyjádření.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti

U záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“ byly identifikovány významné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.

Slovně jsou charakterizovány jako mírně negativní, negativní, významně negativní, významně pozitivní, pozitivní a mírně pozitivní vlivy (případně bez vlivu) na životní prostředí a veřejné zdraví.

Jako potenciálně nejvýznamnější možné vlivy, spojené s realizací a provozem posuzovaného záměru, byly identifikovány významně negativní vlivy na biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy živočichů a jejich biotopy, krajinný ráz, zábor zemědělské půdy (ZPF) ve značném rozsahu (podle dokumentace EIA cca 8,6 ha) a zhoršení kvality prostředí a pohody obyvatel v době výstavby i provozu (zejména snížení rekreačního a sportovního potenciálu dotčeného území, zvýšený automobilový provoz jižně od obce, zvýšená zátěž hlukem a imisemi jižně od obce), riziko kontaminace povrchové a podzemní vody.

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví lze hodnotit jako významné, rozsahem jako lokální.

Faktory psychické pohody budou ovlivněny v době výstavby. Zdůvodnění: Rušivým faktorem je jednak doprava stavebních materiálů na stavbu, a pak vlastní stavební práce.

Pro veřejné zdraví má velký význam také značný rekreační a sportovní potenciál dotčeného prostoru, který je veřejností široce využíván (stezka pro cyklisty a pěší Valdštejnskou alejí). Tento rekreační a sportovní potenciál bude v období provozu obchvatu podstatně snížen. Zdůvodnění: stezka a vlastní stromořadí Valdštejnské aleje budou na křížení obchvatem I/15 překlenuty mostem a v okolí mostu povede obchvat na náspu. Hluk a provoz aut (včetně kamionů) bude působit na návštěvníky jako významný stresový faktor.

V případě uskutečnění záměru dojde k negativnímu narušení kvality prostředí a zhoršení pohody obyvatel obce Zahrádky, zejména snížením rekreačního a sportovního potenciálu prostoru v okolí záměru v období provozu. V obci Zahrádky žije cca 700 obyvatel, obec je turisticky atraktivní.

Dojde k narušení piety hřbitova u kostela sv. Barbory, tak jak je vnímána místními obyvateli. Zdůvodnění: obchvat je navržen v těsné blízkosti kostela sv. Barbory a hlubokým zářezem křížuje cestu s jabloňovou alejí, která slouží pro pohřební procesí na místní hřbitov.

Negativní vlivy automobilové dopravy na posuzovaném obchvatu není možné eliminovat nebo zmírnit stanovením podmínek a jejich dodržováním. Zdůvodnění: Výstavba protihlukových zdí nebo pohledové odstínění komunikace není technicky řešitelné a je vnímáno jako nepřijatelné z důvodu ochrany rázu krajiny a působila by jako bariéra.

Hygienické limity hluku pro denní i noční dobu, vycházející z příslušného nařízení vlády, jsou splněny. Na základě zpracované Hlukové studie lze konstatovat, že provoz záměru nebude znamenat ovlivnění nad rámec limitů danými zákonnými normami.

Z provedených výpočtů vyplývá, že imisní zátěž vyvolaná případnou realizací záměru nezpůsobí překračování imisních limitů hodnocenými škodlivinami (tuhé znečišťující látky frakce PM₁₀, PM_{2,5}, oxid dusičitý, oxid uhelnatý, benzen, benzo(a)pyren).

Na základě výsledků rozptylové studie je zřejmé, že nedojde k výraznému zhoršení imisní situace v oblasti oproti současnému stavu.

Mírné zlepšení imisní a hlukové situace v intravilánu obce Zahrádky, po uvedení obchvatu do provozu, je z hlediska vlivů na obyvatelstvo a veřejné zdraví pozitivní.

Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky nebudou ve fázi výstavby a vlastního provozu záměru významné z hlediska hlukových limitů.

Na základě výpočtů v hlukové studii lze konstatovat, že hluk emitovaný výstavbou záměru nezpůsobí překročení hygienických limitů ve smyslu Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, v platném znění. Ve fázi provozu budou zdroji hluku automobily projíždějící po obchvatu. Na základě provedených výpočtů lze konstatovat, že hluk emitovaný provozem záměru (hluk z provozu aut) taktéž nepřekročí hygienické limity.

Hluková zátěž z mobilních zdrojů v denní i noční době bude podle výpočtů vyhovovat platným hlukovým limitům.

Provozem těžkých nákladních automobilů a mechanismů bude v případě realizace záměru část dotčeného území ovlivněna vibracemi.

Zmírnění hlukové zátěže v intravilánu obce Zahrádky po případném uvedení obchvatu do provozu je z hlediska hodnocení vlivů významné a pozitivní.

Odpady budou vznikat jak v průběhu výstavby, tak během provozu záměru. Produkce odpadů je významná z důvodu rizika kontaminace prostředí. Předpokládané množství odpadů v období provozu je vyčísleno v dokumentaci EIA (kg/km za rok). I za předpokladu, že s odpady bude v průběhu realizace i provozu nakládáno v souladu s platnou legislativou na úseku odpadového hospodářství, nelze vyloučit riziko negativního ovlivnění životního prostředí v důsledku produkce odpadů. Specifickou roli v tomto směru hrají ropné produkty (např. v dokumentaci EIA je uvedena směs olejů a vody, kód druhu odpadu 13 01, 13 02 v množství 572 kg/km za rok). Uvedené odpady jsou primárními dlouhodobými zdroji znečištění horninového a vodního prostředí. V případě silničního provozu se jedná především splach ropných úkapů.

Bližší v části vlivy na vodu.

Z pohledu ovlivnění **zemědělské a lesní půdy** je záměr umístěn převážně na pozemcích s ornou půdou, na půdách I. třídy ochrany. Vliv na zemědělskou půdu je významně negativní.

Případná realizace stavby si vyžádá zábor pozemků zemědělského půdního fondu (ZPF).

Jedná se o celkový zábor minimálně **8,6 ha zemědělské půdy** (ZPF). Zábor ZPF u variant A1 a A2 bude vyšší než u varianty A. Vyčíslen není zábor ZPF pro kompenzační opatření (kompenzační opatření nebyla v dokumentaci EIA navržena).

Předpokládaný zábor má být realizován cca z 65 % na půdách I. třídy ochrany, 18 % na II. třídě ochrany, 11 % na III. třídě a 6 % na třídě IV.

Vlivy na horninové prostředí budou minimální. V místě záměru se nenachází žádné chráněné ložiskové území, stanovené dobývací prostory, poddolovaná území, území s výraznými svahovými deformacemi.

Vlivy na kvalitu ovzduší a klima jsou vyhodnoceny svou velikostí jako nízké s možným lokálním rozsahem. Z provedených výpočtů vyplývá, že imisní zátěž vyvolaná realizací záměru nezpůsobí překračování imisních limitů hodnocenými škodlivinami (tuhé znečišťující látky frakce PM₁₀, PM_{2,5}, oxid dusičitý, oxid uhelnatý, benzen, benzo(a)pyren).

Na základě výsledků rozptylové studie je zřejmé, že nedojde k výraznému zhoršení imisní situace v oblasti oproti současnému stavu.

Zlepšení imisní situace v intravilánu obce Zahrádky po uvedení obchvatu do provozu je z hlediska vlivů na ovzduší významné a pozitivní.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Vlivy na povrchové a podzemní vody v prostoru záměru jsou významné až potenciálně významně negativní. Záměr je lokalizován do chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída. Celé zájmové území leží v ochranném pásmu vodních zdrojů Česká Lípa vrty ZP-1-12, stupeň OPVZ 2b. Typem vodního zdroje je zde podzemní zdroj.

Významným vlivem je potenciální i reálné riziko kontaminace povrchových a podzemních vod.

Zdůvodnění: Primárními dlouhodobými zdroji znečištění horninového a vodního prostředí budou v případě silničního provozu na obchvatu především splach ropných úkapů a zimní ošetření povrchu vozovek.

Uvedený splach do okolních zemin a dále do podloží může obzvláště v blízkosti vodních toků, vodních nádrží nebo zdrojů pitné vody způsobit jejich kontaminaci. Za běžných okolností tvoří nejvýznamnější složku znečištění posypové látky pro zimní údržbu (např. NaCl, CaCl₂), dále případné úniky ropných produktů z projíždějících vozidel (pohonné hmoty, maziva, hydraulické oleje, úkapy a otěry z pneumatik). Dotčený vodní útvar bude ovlivněn zejména vnosem kontaminantů charakteru ropných látek, příp. ze zimní údržby komunikace, neboť blízké vodní toky (zejména Bobří potok, v dokumentaci EIA je uveden rovněž rybník Jílovka, který je přírodní rezervací) mají sloužit jako recipienty dešťových vod odváděných z navrhovaného obchvatu.

Řešení jímání kontaminovaných vod z vozovky a jejich čištění není z dokumentace EIA záměru zřejmé (např. v lapolu) a nelze proto posoudit míru rizika pro povrchové a podzemní vody.

Zdůvodnění: Pro záměr byly zpracovány Závěrečná zpráva hydrogeologického posouzení (P8) a Vyhodnocení vlivu záměru dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, čl. 4, odst. 7 (P12), kde je upozorněno na negativní vlivy a rizika projektovaného záměru na režim podzemních vod a odtokové poměry, které hrozí zejména v případě realizace podjezdů a tunelů, resp. zářezů pod úroveň hladiny podzemní vody. Zářezy pro podjezdy mohou až

významně ovlivňovat režim proudění podzemní vody. Změnu odtokových poměrů způsobuje i realizace drenáží pod násypy, které mění přirozený směr odtoku vod. V současnosti není pro záměr zpracován žádný geologický průzkum a nejsou tedy pro vyhodnocení k dispozici relevantní data o úrovni hladiny podzemní vody a režimu vod. Je tak možné pouze konstatovat, že v případě výrazného snížení hladiny podzemní vody realizací zářezu dojde k ovlivnění odtokových poměrů, které může mít, v případě ověření dobře propustného prostředí a souvislého zvodnění, dosah i několik stovek metrů. V nejbližším okolí realizace záměru, zejména ve směru proudění podzemní vody se nachází hlubší vodní zdroje pro veřejné zásobování, které využívají zvodnění křídových sedimentů. Nelze vyloučit ani existenci původních vodních zdrojů, pravděpodobně mělkého charakteru, zejména v místní části Čapí Dvory, Bažantnice a u kostela sv. Barbory.

Vlivy na krajinu a její ekologické funkce jsou hodnoceny jako významně negativní. Zdůvodnění: V užším smyslu dojde k výrazné změně rázu krajiny. Vizuelně bude tato změna plně vnímatelná z okolí stavby.

V případě uskutečnění záměru budou stavbou na topické i chorické úrovni (vliv náspů obchvatu I/15 a vyvolaných úprav komunikací, mosty) odstíněny pohledy na kostel svatě Barbory, na jižní segment Valdštejnské aleje a směrem do údolní nivy Bobřího potoka. Vizuelní hodnoty krajiny na místní i širší úrovni budou narušeny, záměr představuje vizuelní bariéru.

V technickém popisu chybí některé důležité údaje, potřebné pro objektivní posouzení významných aspektů vlivů na ráz krajiny. Potřebné údaje nejsou obsaženy ani v Technické studii: „I/15 Zahrádky, obchvat – studie“ (Valbek, spol. s r.o., 08/2022). Jedná se zejména o údaje řešení nadjezdů včetně mostů (např. podjezdné výšky), architektonické řešení objektů, parametry zářezů a náspů, bilance přesunů zemin a ornice ad. Nicméně i z údajů uvedených je zřejmé, že vliv na krajinný ráz bude významně negativní.

Projektová dokumentace (Technická studie), na základě které jsou hodnoceny vlivy záměru na ráz krajiny, nezahrnuje specifikaci nebo limity jednotlivých objektů (např. výšková hladina mostů, dimenze náspů, barevnostní řešení). Dále nezahrnuje případná kompenzační opatření ve formě výsadby zeleně. Bez výše uvedených podkladů lze hodnotit vliv na ráz krajiny jen obtížně, zejména na místní úrovni tj. v bezprostředním okolí záměru.

Trvalý zásah do krajinné památkové zóny nelze vzhledem k prostorovým dispozicím adekvátně kompenzovat.

V místech vedení trasy na náspu a mostu bude docházet ke zvýraznění dopravní trasy a v nočním období, zejména v zimě, k silnému významně negativnímu světelnému znečištění.

V případě realizace záměru dojde k urbanizaci volné přírodní krajiny, což je v rozporu s principy územního plánování.

Území dotčené záměrem je cenné z hlediska ochrany přírody a biologické rozmanitosti, což je doloženo výskytem několika zvláště chráněných druhů živočichů. Vliv záměru na faunu a biologickou rozmanitost bude významně negativní, a tím i na přírodní složku krajiny. (bližší vlivy na biologickou rozmanitost)

Negativní dopady urbanizace volné přírodní krajiny nelze v tomto případě účinně zmírnit nebo kompenzovat.

Vlivy na biologickou rozmanitost

Vlivy na biologickou rozmanitost (flora, fauna a ekosystémy) budou v případě realizace významně negativní.

Zdůvodnění: Záměr zasahuje do přírodní památky Zahrádky u České Lípy (její součástí je Valdštejnská alej), do ÚSES na úrovni interakčních prvků. Záměr má významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost soustavy Natura 2000 (podrobně „naturové posouzení“).

Významné budou, v případě realizace záměru, negativní vlivy na biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy živočichů a jejich biotopy.

Pestré druhové spektrum zvláště chráněných živočichů dokládá značný význam území z hlediska biologické rozmanitosti.

Přímo v prostoru vymezeného dopravního koridoru obchvatu I/15 a jeho bezprostředním okolí jsou dokladovány zvláště chráněné druhy: vydra říční (migrační biotop), jeřáb popelavý (potravní biotop), orel mořský (migrační a potravní biotop), moták pochop (hnízdni a potravní biotop), netopýři (potravní, pobytový a migrační biotop), páchník hnědý ad.

Negativní vlivy budou způsobeny přímým záborem a zničením biotopů, úhynem jedinců, rušením a automobilovou dopravou.

V rámci záměru je navrženo vybudování dešťové kanalizace. Její prvky se stanou pastí pro drobné obratlovce, zejména obojživelníky.

U ptáků obecně je významně negativním jevem zraňování a mortalita v důsledku střetů s automobily. Týká se např. druhů, jako je jeřáb popelavý, orel mořský, lejsk šedý, lejsk bělokrký, bramborníček černohlavý, konipas luční, strnad luční, ťuhák obecný, krutihlav obecný, brhlík lesní, strakapoud velký, žluna zelená.

Vysoká bude v případě realizace záměru mortalita drobných obratlovců.

Významně negativní dopady na faunu, zvláště chráněné živočichy a jejich biotopy není reálné zmírnit podmínkami závazného stanoviska. To je deklarováno i v dokumentaci EIA (příloze P4.3a P9) a formulování významně negativního vlivu na soustavu Natura 2000 (P10).

„Naturové posouzení“ (Mrlíková, 2022-23) vyhodnocuje vliv záměru na územní celistvost evropsky významné lokality Zahrádky a její předmět ochrany, páchníka hnědého, jako významný negativní. Stejně tak tomu je u jeřába popelavého, který je jedním z předmětů ochrany ptačí oblasti Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady. Implikace takového hodnocení jsou dány ustanovením § 45i odst. 9-12 zákona a toto hodnocení může mít přesah až do posuzovacího procesu takového záměru na úrovni Evropské komise. Kompenzační opatření navrhovaná „naturovým“ posouzením nejsou v dokumentaci EIA téměř vůbec reflektována a nejsou zahrnuta do příslušných kapitol (B.I.6 a D.IV). Kompenzační opatření nejsou reflektována ani v Technické zprávě. Přitom kompenzační opatření musí být v souladu s legislativou v předstihu navržena a vyprojektována, odsouhlasena příslušným orgánem

ochrany přírody a ve smyslu funkčním realizována před zahájením výstavby obchvatu. Návrh kompenzačních opatření byl pouze nastíněn v příloze 03-4 oznámení záměru.

Jako součást posudku EIA bylo zpracováno posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Zpracovatel uvedeného posouzení se ztotožňuje se závěry přílohy P10 dokumentace EIA.

Návrhy zmírňujících či kompenzačních opatření je obtížné stanovit.

Zdůvodnění: U případných „naturových“ kompenzačních opatření je značnou komplikací i zásah do ZPF a Krajinné památkové zóny Zahrádecko. Vzhledem k vyvolanému záboru a ovlivnění zemědělské půdy nemusí být kompenzace odsouhlaseny příslušným orgánem ochrany ZPF. Podobně u KPZ Zahrádecko lze předpokládat vyslovení nesouhlasu ze strany orgány státní památkové péče (úvaha rozšíření stávající dvouřadé lipové aleje na alej čtyřřadou, zakrytí komunikace nad přemostěním Valdštejnské aleje).

Vlivy záměru na hmotný majetek a kulturní dědictví

Vlivy záměru na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů jsou významně negativní.

Zdůvodnění: Záměr je v rozporu s památkovou ochranou hodnot nemovité kulturní památky zámek vedené v ÚSKP pod rejstříkovým číslem 27899/5-3402, jejíž součástí je i záměrem negativně přímo dotčená Valdštejnská alej s historickou cestou na p.p.č. 804 v k.ú. Zahrádky u České Lípy.

Záměr je v příkrém rozporu s památkovou ochranou hodnot krajinné památkové zóny Zahrádecko (rejstř. č. ÚSKP 2386), zásadním způsobem a nevratně ničí klíčové hodnoty, pro které byla krajinná památková zóna prohlášena Vyhláškou MK ČR č. 208/1996 Sb. ze dne 1. 7. 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny. Záměr je v rozporu s podmínkami ochrany §3 Vyhlášky MK ČR č. 208/1996 Sb. ze dne 1. 7. 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinných celků za památkové zóny, a to zejm. s písm. a), c) a d).

Alej v kompoziční ose od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, stejně jako další alej v ose od Staré pošty k cestě od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, byla v nedávné době (v roce 2014) nově obnovena (do prostoru křížení obou obnovených ovocných alejí byla v roce 2007 přemístěna drobná sakrální památka božích muk).

Valdštejnská alej je připomínána již roku 1622, patří tedy k nejstarším dochovaným historickým alejím u nás. Věk nejstarších dochovaných stromů lze odhadovat na 250-300 let (věk nejstarších asi 20 lip je odhadován na více než 250 let).

Záměr přeložky I/15 je situován do nejcennější – jádrové části komponované krajiny KPZ Zahrádecko.

Z hlediska dotčení kulturních hodnot deklarovaných zákonem o státní památkové péči (viz legislativní rámec, KPZ Zahrádecko, KP zámek) představuje záměr až zásadně negativní vliv „-5“. (nikoliv vliv neutrální, jak je vyhodnoceno v dokumentaci EIA)

V souvislosti se Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje (dále ZÚR LK) je ve vyjádření NPÚ uvedeno: Z provedeného vyhodnocení vlivu návrhu ZÚR LK na udržitelný rozvoj území (SEA) vyplynulo, že pro koridor D12 silnice I/15, obchvat Zahrádky neumožňuje podrobnost ZÚR vyloučit významný negativní vliv, přesto je reálné záměr dále sledovat a hledat vhodné řešení na podrobnější úrovni zpracování. Návrhy je třeba vést v režimu podmíněčně přípustném (tzn., musí být vybráno řešení, kde bude významný negativní vliv vyloučen).

Záměr má významný negativní vliv na kulturní dědictví.

Vlivy přesahující státní hranice.

Vzhledem k lokalizaci záměru nepřesáhne žádný z jeho vlivů státní hranice.

VII. NÁVRH STANOVISKA

Zpracovatel posudku EIA navrhuje vydání nesouhlasného závazného stanoviska.

Kompletní návrh závazného stanoviska ve členění Přílohy č. 6 Náležitosti stanoviska (zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí) je samostatnou přílohou tohoto posudku EIA.

Podmínky za účelem prevence, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzace negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví

Podmínky vzhledem k návrhu nesouhlasného závazného stanoviska nejsou navrženy.

ODŮVODNĚNÍ

Odůvodnění vydání návrhu nesouhlasného stanoviska.

Zpracovatel posudku EIA vycházel při formulaci návrhu stanoviska z dokumentace EIA, (včetně příloh), zpracoval Ing. Luboš Štancl, autorizovaná osoba, osvědčení odborné způsobilosti MŽP ČR č.j. 39838/ENV/10, vydáno dne 6.5.2010, autorizace prodloužena rozhodnutím MŽP č.j. 89011/ENV/14 ze dne 14.1.2015 a MZP/2020/710/475., dále z vyjádření uplatněných k dokumentaci a veřejného projednání.

Při formulaci závazného stanoviska bylo přihlédnuto k obdržným vyjádřením dotčených orgánů a dotčených územních samosprávných celků. Převážná část došlých vyjádření je nesouhlasná či s připomínkami.

Podkladem pro zpracování posudku EIA a návrhu stanoviska bylo také provedené šetření v terénu a další podklady poskytnuté oznamovatelem a zpracovatelem dokumentace EIA.

Odůvodnění návrhu nesouhlasného závazného stanoviska vyplývá rovněž z části posudku EIA: Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné

zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti. Zde jsou popsány hlavní vlivy záměru na jednotlivé složky životního prostředí a veřejné zdraví v případě jeho realizace.

Záměr „I/15 Zahrádky, obchvat“ není z hlediska vlivů na životní prostředí akceptovatelný.

Zdůvodnění: V procesu posuzování byly identifikovány převážně významně negativní vlivy.

Uskutečnění posuzovaného záměru představuje:

- ✓ Urbanizaci volné přírodní krajiny formou nové stavby silnice I. třídy. Jedná se o významně negativní vliv.
- ✓ Negativní ovlivnění životního prostředí, zhoršení kvality prostředí a pohody obyvatel v době výstavby (zejména snížení rekreačního a sportovního potenciálu dotčeného území, zvýšená zátěž hlukem a prašnost) i provozu (zvýšená zátěž hlukem jižně od obce Zahrádky).
- ✓ Záměr vyžaduje zábor zemědělské půdy (ZPF) ve značném rozsahu (podle dokumentace EIA cca 8,6 - 9,0 ha). Jedná se o významně negativní vliv.
- ✓ Vysoké nároky na neobnovitelné přírodní zdroje v době výstavby i provozu (údržby).
- ✓ Negativní ovlivnění pohody obyvatel obce Zahrádky (snížení rekreačního a sportovního potenciálu dotčeného území) a tím i negativní vlivy na veřejné zdraví.
- ✓ Narušení piety hřbitova u kostela sv. Barbory, neboť obchvat je navržen v jeho těsné blízkosti. Jedná se o faktory narušení pohody prostředí, jak je vnímána místními obyvateli.
- ✓ Významný negativní zásah v krajinné památkové zóně Zahrádecko.
- ✓ Významně negativní vliv na biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy živočichů a jejich biotopy.
- ✓ Významný negativní vliv na soustavu a předměty ochrany Natura 2000.
- ✓ Významný negativní vliv na krajinný ráz.
- ✓ Významné riziko kontaminace povrchových a podzemních vod splachy z vozovky obchvatu, nebezpečí havárie s kontaminací prostředí ropnými produkty.
- ✓ Odklon části tranzitní dopravy z intravilánu obce Zahrádky. Zlepšení plynulosti, bezpečnosti a zrychlení tranzitní dopravy v předmětném úseku I/15. Jedná se o významně pozitivní vliv.
- ✓ Zlepšení imisní a hlukové situace v intravilánu obce Zahrádky po uvedení obchvatu do provozu. Jedná se o pozitivní vliv.

Kompenzace negativních vlivů na životní prostředí je formou stanovení podmínek obtížná či nemožná. K dokumentaci EIA a záměru byla příslušnému orgánu doručena řada nesouhlasných vyjádření.

Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti

U záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“ byly identifikovány významné vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.

Slovně jsou charakterizovány jako mírně negativní, negativní, významně negativní, významně pozitivní, pozitivní a mírně pozitivní vlivy (případně bez vlivu) na životní prostředí a veřejné zdraví.

Jako potenciálně nejvýznamnější možné vlivy, spojené s realizací a provozem posuzovaného záměru, byly identifikovány významně negativní vlivy na biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy živočichů a jejich biotopy, krajinný ráz, zábor zemědělské půdy (ZPF) ve značném rozsahu (podle dokumentace EIA cca 8,6 ha) a zhoršení kvality prostředí a pohody obyvatel v době výstavby i provozu (zejména snížení rekreačního a sportovního potenciálu dotčeného území, zvýšený automobilový provoz jižně od obce, zvýšená zátěž hlukem a imisemi jižně od obce), riziko kontaminace povrchové a podzemní vody.

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví

Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví lze hodnotit jako významné, rozsahem jako lokální.

Faktory psychické pohody budou ovlivněny v době výstavby. Zdůvodnění: Rušivým faktorem je jednak doprava stavebních materiálů na stavbu, a pak vlastní stavební práce.

Pro veřejné zdraví má velký význam také značný rekreační a sportovní potenciál dotčeného prostoru, který je veřejností široce využíván (stezka pro cyklisty a pěší Valdštejnskou alejí). Tento rekreační a sportovní potenciál bude v období provozu obchvatu podstatně snížen. Zdůvodnění: stezka a vlastní stromořadí Valdštejnské aleje budou na křížení obchvatem I/15 překlenuty mostem a v okolí mostu povede obchvat na náspu. Hluk a provoz aut (včetně kamionů) bude působit na návštěvníky jako významný stresový faktor.

V případě uskutečnění záměru dojde k negativnímu narušení kvality prostředí a zhoršení pohody obyvatel obce Zahrádky, zejména snížením rekreačního a sportovního potenciálu prostoru v okolí záměru v období provozu. V obci Zahrádky žije cca 700 obyvatel, obec je turisticky atraktivní.

Dojde k narušení piety hřbitova u kostela sv. Barbory, tak jak je vnímána místními obyvateli. Zdůvodnění: obchvat je navržen v těsné blízkosti kostela sv. Barbory a hlubokým zářezem křížuje cestu s jabloňovou alejí, která slouží pro pohřební procesí na místní hřbitov.

Negativní vlivy automobilové dopravy na posuzovaném obchvatu není možné eliminovat nebo zmírnit stanovením podmínek a jejich dodržováním. Zdůvodnění: Výstavba protihlukových zdí nebo pohledové odstínění komunikace není technicky řešitelné a je vnímáno jako nepřijatelné z důvodu ochrany rázu krajiny a působila by jako bariéra.

Hygienické limity hluku pro denní i noční dobu, vycházející z příslušného nařízení vlády, jsou splněny. Na základě zpracované Hlukové studie lze konstatovat, že provoz záměru nebude znamenat ovlivnění nad rámec limitů danými zákonnými normami.

Z provedených výpočtů vyplývá, že imisní zátěž vyvolaná případnou realizací záměru nezpůsobí překračování imisních limitů hodnocenými škodlivinami (tuhé znečišťující látky frakce PM₁₀, PM_{2,5}, oxid dusičitý, oxid uhelnatý, benzen, benzo(a)pyren).

Na základě výsledků rozptylové studie je zřejmé, že nedojde k výraznému zhoršení imisní situace v oblasti oproti současnému stavu.

Mírné zlepšení imisní a hlukové situace v intravilánu obce Zahrádky, po uvedení obchvatu do provozu, je z hlediska vlivů na obyvatelstvo a veřejné zdraví pozitivní.

Vlivy na hlukovou situaci a event. další fyzikální a biologické charakteristiky nebudou ve fázi výstavby a vlastního provozu záměru významné z hlediska hlukových limitů.

Na základě výpočtů v hlukové studii lze konstatovat, že hluk emitovaný výstavbou záměru nezpůsobí překročení hygienických limitů ve smyslu Nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací, v platném znění. Ve fázi provozu budou zdroji hluku automobily projíždějící po obchvatu. Na základě provedených výpočtů lze konstatovat, že hluk emitovaný provozem záměru (hluk z provozu aut) taktéž nepřekročí hygienické limity.

Hluková zátěž z mobilních zdrojů v denní i noční době bude podle výpočtů vyhovovat platným hlukovým limitům.

Provozem těžkých nákladních automobilů a mechanismů bude v případě realizace záměru část dotčeného území ovlivněna vibracemi.

Zmírnění hlukové zátěže v intravilánu obce Zahrádky po případném uvedení obchvatu do provozu je z hlediska hodnocení vlivů významné a pozitivní.

Odpady budou vznikat jak v průběhu výstavby, tak během provozu záměru. Produkce odpadů je významná z důvodu rizika kontaminace prostředí. Předpokládané množství odpadů v období provozu je vyčísleno v dokumentaci EIA (kg/km za rok). I za předpokladu, že s odpady bude v průběhu realizace i provozu nakládáno v souladu s platnou legislativou na úseku odpadového hospodářství, nelze vyloučit riziko negativního ovlivnění životního prostředí v důsledku produkce odpadů. Specifickou roli v tomto směru hrají ropné produkty (např. v dokumentaci EIA je uvedena směs olejů a vody, kód druhu odpadu 13 01, 13 02 v množství 572 kg/km za rok). Uvedené odpady jsou primárními dlouhodobými zdroji znečištění horninového a vodního prostředí. V případě silničního provozu se jedná především splach ropných úkapů.

Bližší v části vlivy na vodu.

Z pohledu ovlivnění **zemědělské a lesní půdy** je záměr umístěn převážně na pozemcích s ornou půdou, na půdách I. třídy ochrany. Vliv na zemědělskou půdu je významně negativní.

Případná realizace stavby si vyžádá zábor pozemků zemědělského půdního fondu (ZPF).

Jedná se o celkový zábor minimálně **8,6 ha zemědělské půdy** (ZPF). Zábor ZPF u variant A1 a A2 bude vyšší než u varianty A. Vyčíslen není zábor ZPF pro kompenzační opatření (kompenzační opatření nebyla v dokumentaci EIA navržena).

Předpokládaný zábor má být realizován cca z 65 % na půdách I. třídy ochrany, 18 % na II. třídě ochrany, 11 % na III. třídě a 6 % na třídě IV.

Vlivy na horninové prostředí budou minimální. V místě záměru se nenachází žádné chráněné ložiskové území, stanovené dobývací prostory, poddolovaná území, území s výraznými svahovými deformacemi.

Vlivy na kvalitu ovzduší a klima jsou vyhodnoceny svou velikostí jako nízké s možným lokálním rozsahem. Z provedených výpočtů vyplývá, že imisní zátěž vyvolaná realizací záměru nezpůsobí překračování imisních limitů hodnocenými škodlivinami (tuhé znečišťující látky frakce PM₁₀, PM_{2,5}, oxid dusičitý, oxid uhelnatý, benzen, benzo(a)pyren).

Na základě výsledků rozptylové studie je zřejmé, že nedojde k výraznému zhoršení imisní situace v oblasti oproti současnému stavu.

Zlepšení imisní situace v intravilánu obce Zahrádky po uvedení obchvatu do provozu je z hlediska vlivů na ovzduší významné a pozitivní.

Vlivy na povrchové a podzemní vody

Vlivy na povrchové a podzemní vody v prostoru záměru jsou významné až potenciálně významně negativní. Záměr je lokalizován do chráněné oblasti přirozené akumulace vod (CHOPAV) Severočeská křída. Celé zájmové území leží v ochranném pásmu vodních zdrojů Česká Lípa vrty ZP-1-12, stupeň OPVZ 2b. Typem vodního zdroje je zde podzemní zdroj.

Významným vlivem je potenciální i reálné riziko kontaminace povrchových a podzemních vod.

Zdůvodnění: Primárními dlouhodobými zdroji znečištění horninového a vodního prostředí budou v případě silničního provozu na obchvatu především splach ropných úkapů a zimní ošetření povrchu vozovek.

Uvedený splach do okolních zemin a dále do podloží může obzvláště v blízkosti vodních toků, vodních nádrží nebo zdrojů pitné vody způsobit jejich kontaminaci. Za běžných okolností tvoří nejvýznamnější složku znečištění posypové látky pro zimní údržbu (např. NaCl, CaCl₂), dále případné úniky ropných produktů z projíždějících vozidel (pohonné hmoty, maziva, hydraulické oleje, úkapy a otěry z pneumatik). Dotčený vodní útvar bude ovlivněn zejména vnosem kontaminantů charakteru ropných látek, příp. ze zimní údržby komunikace, neboť blízké vodní toky (zejména Bobří potok, v dokumentaci EIA je uveden rovněž rybník Jílovka, který je přírodní rezervací) mají sloužit jako recipienty dešťových vod odváděných z navrhovaného obchvatu.

Řešení jímání kontaminovaných vod z vozovky a jejich čištění není z dokumentace EIA záměru zřejmé (např. v lapolu) a nelze proto posoudit míru rizika pro povrchové a podzemní vody.

Zdůvodnění: Pro záměr byly zpracovány Závěrečná zpráva hydrogeologického posouzení (P8) a Vyhodnocení vlivu záměru dle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, čl. 4, odst. 7 (P12), kde je upozorněno na negativní vlivy a rizika projektovaného záměru na režim podzemních vod a odtokové poměry, které hrozí zejména v případě realizace podjezdů a tunelů, resp. zářezů pod úroveň hladiny podzemní vody. Zářezy pro podjezdy mohou až významně ovlivňovat režim proudění podzemní vody. Změnu odtokových poměrů způsobuje

i realizace drenáží pod násypy, které mění přirozený směr odtoku vod. V současnosti není pro záměr zpracován žádný geologický průzkum a nejsou tedy pro vyhodnocení k dispozici relevantní data o úrovni hladiny podzemní vody a režimu vod. Je tak možné pouze konstatovat, že v případě výrazného snížení hladiny podzemní vody realizací zářezu dojde k ovlivnění odtokových poměrů, které může mít, v případě ověření dobře propustného prostředí a souvislého zvodnění, dosah i několik stovek metrů. V nejbližším okolí realizace záměru, zejména ve směru proudění podzemní vody se nachází hlubší vodní zdroje pro veřejné zásobování, které využívají zvodnění křídových sedimentů. Nelze vyloučit ani existenci původních vodních zdrojů, pravděpodobně mělkého charakteru, zejména v místní části Čapí Dvory, Bažantnice a u kostela sv. Barbory.

Vlivy na krajinu a její ekologické funkce jsou hodnoceny jako významně negativní. Zdůvodnění: V užším smyslu dojde k výrazné změně rázu krajiny. Vizualně bude tato změna plně vnímatelná z okolí stavby.

V případě uskutečnění záměru budou stavbou na topické i chorické úrovni (vliv náspů obchvatu I/15 a vyvolaných úprav komunikací, mosty) odstíněny pohledy na kostel svaté Barbory, na jižní segment Valdštejnské aleje a směrem do údolní nivy Bobřího potoka. Vizualní hodnoty krajiny na místní i širší úrovni budou narušeny, záměr představuje vizualní bariéru.

V technickém popisu chybí některé důležité údaje, potřebné pro objektivní posouzení významných aspektů vlivů na ráz krajiny. Potřebné údaje nejsou obsaženy ani v Technické studii: „I/15 Zahrádky, obchvat – studie“ (Valbek, spol. s r.o., 08/2022). Jedná se zejména o údaje řešení nadjezdů včetně mostů (např. podjezdové výšky), architektonické řešení objektů, parametry zářezů a náspů, bilance přesunů zemin a ornice ad. Nicméně i z údajů uvedených je zřejmé, že vliv na krajinný ráz bude významně negativní.

Projektová dokumentace (Technická studie), na základě které jsou hodnoceny vlivy záměru na ráz krajiny, nezahrnuje specifikaci nebo limity jednotlivých objektů (např. výšková hladina mostů, dimenze náspů, barevnostní řešení). Dále nezahrnuje případná kompenzační opatření ve formě výsadby zeleně. Bez výše uvedených podkladů lze hodnotit vliv na ráz krajiny jen obtížně, zejména na místní úrovni tj. v bezprostředním okolí záměru.

Trvalý zásah do krajinné památkové zóny nelze vzhledem k prostorovým dispozicím adekvátně kompenzovat.

V místech vedení trasy na náspu a mostu bude docházet ke zvýraznění dopravní trasy a v nočním období, zejména v zimě, k silnému významně negativnímu světelnému znečištění.

V případě realizace záměru dojde k urbanizaci volné přírodní krajiny, což je v rozporu s principy územního plánování.

Území dotčené záměrem je cenné z hlediska ochrany přírody a biologické rozmanitosti, což je doloženo výskytem několika zvláště chráněných druhů živočichů. Vliv záměru na faunu a biologickou rozmanitost bude významně negativní, a tím i na přírodní složku krajiny. (blíže vlivy na biologickou rozmanitost)

Negativní dopady urbanizace volné přírodní krajiny nelze v tomto případě účinně zmírnit nebo kompenzovat.

Vlivy na biologickou rozmanitost

Vlivy na biologickou rozmanitost (flora, fauna a ekosystémy) budou v případě realizace významně negativní.

Zdůvodnění: Záměr zasahuje do přírodní památky Zahrádky u České Lípy (její součástí je Valdštejnská alej), do ÚSES na úrovni interakčních prvků. Záměr má významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost soustavy Natura 2000 (podrobně „naturové posouzení“).

Významné budou, v případě realizace záměru, negativní vlivy na biologickou rozmanitost, zvláště chráněné druhy živočichů a jejich biotopy.

Pestré druhové spektrum zvláště chráněných živočichů dokládá značný význam území z hlediska biologické rozmanitosti.

Přímo v prostoru vymezeného dopravního koridoru obchvatu I/15 a jeho bezprostředním okolí jsou dokladovány zvláště chráněné druhy: vydra říční (migrační biotop), jeřáb popelavý (potravní biotop), orel mořský (migrační a potravní biotop), moták pochop (hnízdni a potravní biotop), netopýři (potravní, pobytový a migrační biotop), páchník hnědý ad.

Negativní vlivy budou způsobeny přímým zábořem a zničením biotopů, úhynem jedinců, rušením a automobilovou dopravou.

V rámci záměru je navrženo vybudování dešťové kanalizace. Její prvky se stanou pastí pro drobné obratlovce, zejména obojživelníky.

U ptáků obecně je významně negativním jevem zraňování a mortalita v důsledku střetů s automobily. Týká se např. druhů, jako je jeřáb popelavý, orel mořský, lejsek šedý, lejsek bělokrký, bramborníček černohlavý, konipas luční, strnad luční, tuhýk obecný, krutihlav obecný, brhlík lesní, strakapoud velký, žluna zelená.

Vysoká bude v případě realizace záměru mortalita drobných obratlovců.

Významně negativní dopady na faunu, zvláště chráněné živočichy a jejich biotopy není reálné zmírnit podmínkami závazného stanoviska. To je deklarováno i v dokumentaci EIA (příloze P4.3a P9) např. formulování významně negativního vlivu na soustavu Natura 2000.

„Naturové posouzení“ (Mrlíková, 2022-23) vyhodnocuje vliv záměru na územní celistvost evropsky významné lokality Zahrádky a její předmět ochrany, páchníka hnědého, jako významný negativní. Stejně tak tomu je u jeřába popelavého, který je jedním z předmětů ochrany ptačí oblasti Českolipsko – Dokeské pískovce a mokřady. Implikace takového hodnocení jsou dány ustanovením § 45i odst. 9-12 zákona a toto hodnocení může mít přesah až do posuzovacího procesu takového záměru na úrovni Evropské komise. Kompenzační opatření navrhovaná „naturovým“ posouzením nejsou v dokumentaci EIA téměř vůbec reflektována a nejsou zahrnuta do příslušných kapitol (B.I.6 a D.IV). Kompenzační opatření nejsou reflektována ani v Technické zprávě. Přitom kompenzační opatření musí být v souladu s legislativou v předstihu navržena a vyprojektována, odsouhlasena příslušným orgánem

ochrany přírody a ve smyslu funkčním realizována před zahájením výstavby obchvatu. Návrh kompenzačních opatření byl pouze nastíněn v příloze 03-4 oznámení záměru.

Jako součást posudku EIA bylo zpracováno posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Zpracovatel uvedeného posouzení se ztotožňuje se závěry přílohy P10 dokumentace EIA.

Návrhy zmírňujících či kompenzačních opatření je obtížné stanovit.

Zdůvodnění: U případných „naturových“ kompenzačních opatření je značnou komplikací i zásah do ZPF a Krajinne památkové zóny Zahrádecko. Vzhledem k vyvolanému záboru a ovlivnění zemědělské půdy nemusí být kompenzace odsouhlaseny příslušným orgánem ochrany ZPF. Podobně u KPZ Zahrádecko lze předpokládat vyslovení nesouhlasu ze strany orgány státní památkové péče (úvaha rozšíření stávající dvouřadé lipové aleje na alej čtyřřadou, zakrytí komunikace nad přemostěním Valdštejnské aleje).

Vlivy záměru na hmotný majetek a kulturní dědictví

Vlivy záměru na hmotný majetek a kulturní dědictví včetně architektonických a archeologických aspektů jsou významně negativní.

Zdůvodnění: Záměr je v rozporu s památkovou ochranou hodnot nemovité kulturní památky zámek vedené v ÚSKP pod rejstříkovým číslem 27899/5-3402, jejíž součástí je i záměrem negativně přímo dotčená Valdštejnská alej s historickou cestou na p.p.č. 804 v k.ú. Zahrádky u České Lípy.

Záměr je v příkrém rozporu s památkovou ochranou hodnot krajinne památkové zóny Zahrádecko (rejstř. č. ÚSKP 2386), zásadním způsobem a nevratně ničí klíčové hodnoty, pro které byla krajinna památková zóna prohlášena Vyhláškou MK ČR č. 208/1996 Sb. ze dne 1. 7. 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinnych celků za památkové zóny. Záměr je v rozporu s podmínkami ochrany §3 Vyhlášky MK ČR č. 208/1996 Sb. ze dne 1. 7. 1996 o prohlášení území vybraných částí krajinnych celků za památkové zóny, a to zejm. s písm. a), c) a d).

Alej v kompoziční ose od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, stejně jako další alej v ose od Staré pošty k cestě od Zahrádek ke kostelu sv. Barbory, byla v nedávné době (v roce 2014) nově obnovena (do prostoru křížení obou obnovených ovocných alejí byla v roce 2007 přemístěna drobná sakrální památka božích muk).

Valdštejnská alej je připomínána již roku 1622, patří tedy k nejstarším dochovaným historickým alejím u nás. Věk nejstarších dochovaných stromů lze odhadovat na 250-300 let (věk nejstarších asi 20 lip je odhadován na více než 250 let).

Záměr přeložky I/15 je situován do nejcennější – jádrové části komponované krajiny KPZ Zahrádecko.

Z hlediska dotčení kulturních hodnot deklarovaných zákonem o státní památkové péči (viz legislativní rámec, KPZ Zahrádecko, KP zámek) představuje záměr až zásadně negativní vliv „-5“. (nikoliv vliv neutrální, jak je vyhodnoceno v dokumentaci EIA)

V souvislosti se Zásadami územního rozvoje Libereckého kraje (dále ZÚR LK) je ve vyjádření NPÚ uvedeno: Z provedeného vyhodnocení vlivu návrhu ZÚR LK na udržitelný

rozvoj území (SEA) vyplynulo, že pro koridor D12 silnice I/15, obchvat Zahrádky neumožňuje podrobnost ZÚR vyloučit významný negativní vliv, přesto je reálné záměr dále sledovat a hledat vhodné řešení na podrobnější úrovni zpracování. Návrhy je třeba vést v režimu podmíněčně přípustném (tzn., musí být vybráno řešení, kde bude významný negativní vliv vyloučen).

Záměr má významný negativní vliv na kulturní dědictví.

Pozn.: Kompletní návrh závazného stanoviska ve členění Přílohy č. 6 Náležitosti stanoviska (zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí) je samostatnou přílohou tohoto posudku EIA.

Datum (období) zpracování posudku: prosinec 2023 až leden 2024 (stav k 29. 1. 2024)

Jméno, příjmení, bydliště a telefon zpracovatele posudku a osob, které se podílely na zpracování posudku:

Ing. Vladimír Láznička, Ph.D.

Brno, Vojtova 3, tel. +420 608 624949   vladimir.laznicka@gmail.com

datová schránka: ID ixzksek

Podpis zpracovatele posudku:

Dále se na zpracování posudku podílela Ing. Barbora Sobotková, Brno, Čejkovická 2

Autorizace ke zpracování posudku:

osvědčení č.j. 6582/1056/OPV/93 MŽP ČR ze dne 24.6.1993 (jehož platnost byla prodloužena MZP/2021/710/5858 2016 rozhodnutím MŽP č.j. 79748/ENV/16 a naposledy prodloužena v roce 2021 MZP/2021/710/5858).

Přílohy:

Návrh závazného stanoviska EIA - Návrh stanoviska podle Přílohy č. 6 (zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí) - Náležitosti stanoviska.

Posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (součást posudku EIA). Zpracoval: Ing. Vladimír Láznička, Ph.D., autorizovaná osoba k provádění posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí č. j.: MZP/2023/630/1925 ze dne 8. srpna 2023

Vyjádření obdržena k dokumentaci EIA (<https://portal.cenia.cz/eiasea> - LBK708).

Zápis z Veřejného projednání. K nahlédnutí na krajském úřadu nebo na [www \(https://portal.cenia.cz/eiasea](https://portal.cenia.cz/eiasea) - LBK708).

Dílní obrazová dokumentace (pouze v elektronické formě).

Seznam zkratk

EIA	environmental impact assessment – posuzování vlivů na životní prostředí
DUR	dokumentace pro územní rozhodnutí
KPZ	krajinná památková zóna
k. ú.	katastrální území
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
AOPK ČR	Agentura ochrany přírody a krajiny ČR
Natura 2000	„naturové posouzení“ posouzení podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění (součást posudku EIA)
EVL	evropsky významná lokalita
PO	ptačí oblast
NPÚ	Národní památkový ústav
PP	přírodní památka
TS	technická studie
SEA	posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí
ÚSES	územní systém ekologické stability
ÚP	územní plán
ZCHÚ	zvláště chráněné území
ZPF	zemědělský půdní fond
ZÚR	zásady územního rozvoje
ŽP	životní prostředí

Pozn. V textu je používáno pro tento konkrétní záměr LBK708 označení dokumentace EIA a posudek EIA k odlišení od jiných posudků a dokumentací – např. DUR – dokumentace pro územní řízení nebo projektová dokumentace (včetně Technické studie).

Vybrané podklady a literatura:

Dokumentace EIA s přílohami (<https://portal.cenia.cz/eiasea> - LBK708).

Zvukový záznam z Veřejného projednání záměru „I/15 Zahrádky, obchvat“.

M4 – Zásady a požadavky na projektování silnic a dálnic (Metodika, 2023), Sjednocení technických návrhů a požadavků na projektovou dokumentaci staveb silnic a dálnic realizovaných a provozovaných ŘSD ČR.

Směrnice pro dokumentaci staveb pozemních komunikací (Ministerstvo dopravy, Odbor liniových staveb a silničního správního úřadu, 2022)

Nařízení vlády č. 502 ze dne 27. 11. 2000, o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Sbírka zákonů ČR. 2000, částka 146:7962-86.2. Nařízení vlády č. 217 ze dne 15. 6. 2016, kterým se mění nařízení vlády č. 272/2011 Sb., o ochraně zdraví před nepříznivými účinky hluku a vibrací. Sbírka zákonů ČR. 2016, částka 84:3290-6.3.

Zákon č. 258 ze dne 14. července 2000, o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů. Sbírka zákonů ČR. 2000, částka 74:3622-62.5. Zákon 267 ze dne 16. září 2015, kterým se mění zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony. Sbírka zákonů ČR. 2015, částka 108:3260-303.

Příručka ochrany kvality ovzduší, MŽP

https://www.mzp.cz/cz/prirucka_ochrany_kvality_ovzdusi

Česká zpráva o emisní inventuře v roce 2020,

https://www.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/oez/embil/CZ_informativni_zprava_emisni_inventury_2020.pdf

Český úřad zeměměřický a katastrální. Nahlížení do KN:

<http://nahlizenidokn.cuzk.cz>

mapové podklady - <https://mapy.cz/>

Pozemky a stavby <https://sgi-nahlizenidokn.cuzk.cz>

Dílčí obrazová dokumentace (pouze v elektronické formě).

Obr. 1. Dole: Prostor křížení obchvatu s Valdštejnskou alejí. Ve variantě A - most v délce 30 m, obchvat silnice I/15 je v tomto úseku navržen na náspu.

Obr. 2. Nahoře: Ilustrační foto. Vizualizace mostu přes alej v pohledu z cesty vedoucí alejí není v dokumentaci EIA zpracována. Bližší popis nebo architektonické řešení mostu není v Technické studii uvedeno. Vyhodnocení vlivů např. na ráz krajiny tudíž není možné. Lze předpokládat velmi brutální zásah v jádrovém území krajinné památkové zóny Zahrádecko.

Obr. 3. Dole: Prostor křížení obchvatu s Valdštejnskou alejí. Ve variantě A - most v parametrech pro cyklisty a pěší nebyl navržen, tudíž v dokumentaci EIA ani posouzen.

Obr. 4. Nahoře: Ilustrační foto. I při citlivějším řešení, při zachování charakteru cesty vedoucí Valdštejnskou alejí (které ale nebylo navrženo ani posouzeno) lze předpokládat významný negativní vliv v jádrovém území krajinné památkové zóny Zahrádecko.

Obr. 5. Dole: Alej v kompoziční ose od Zahrádek ke kostelu svaté Barbory, stejně jako další alej v ose od Staré pošty k cestě od Zahrádek ke kostelu svaté Barbory, byla v nedávné době (v roce 2014) nově obnovena (do prostoru křížení obou obnovených ovocných alejí byl v roce 2007 přemístěna drobná sakrální památka božích muk).

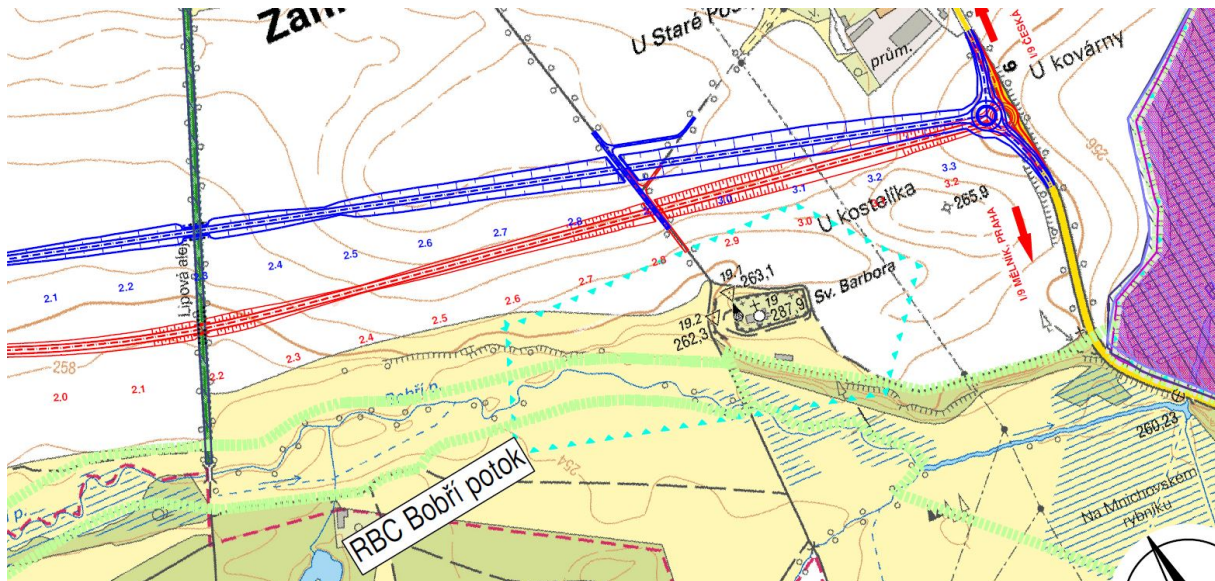
Obr. 6. Dole: Výřez z aplikace panorama, <https://mapy.cz/>. Prostor posuzovaného záměru obchvatu Zahrádek. Zářez obchvatu I/15 je plánován v blízkosti kostela svaté Barbory, stávající cestu k přemostění zářezu bude nutné zvednout na násep (parametry nejsou v dokumentaci EIA ani v Technické studii uvedeny).

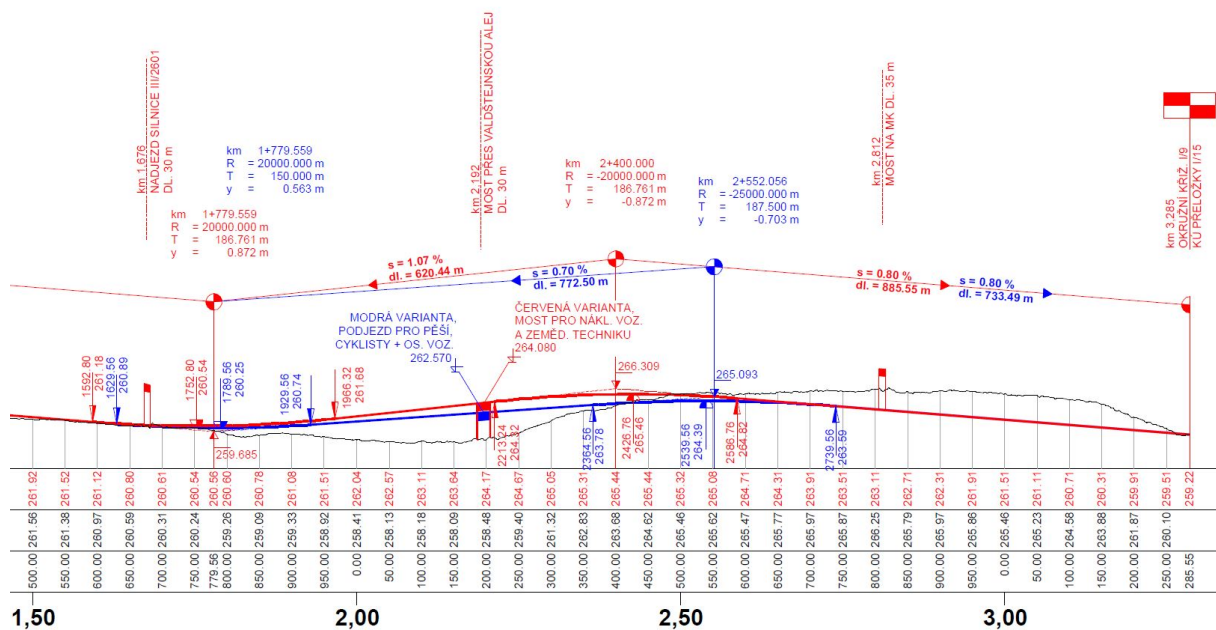
Obr. 7. Dole: Ilustrační foto: řešení mostu přes obchvat I/15 u obce Kravaře.

Obr. 8. Dole: Výřez ze situace trasy obchvatu (červeně varianta A, modře B), křížení Valdštejnské aleje a cesty s jabloňovou alejí, vedoucí ke Svaté Barboře.

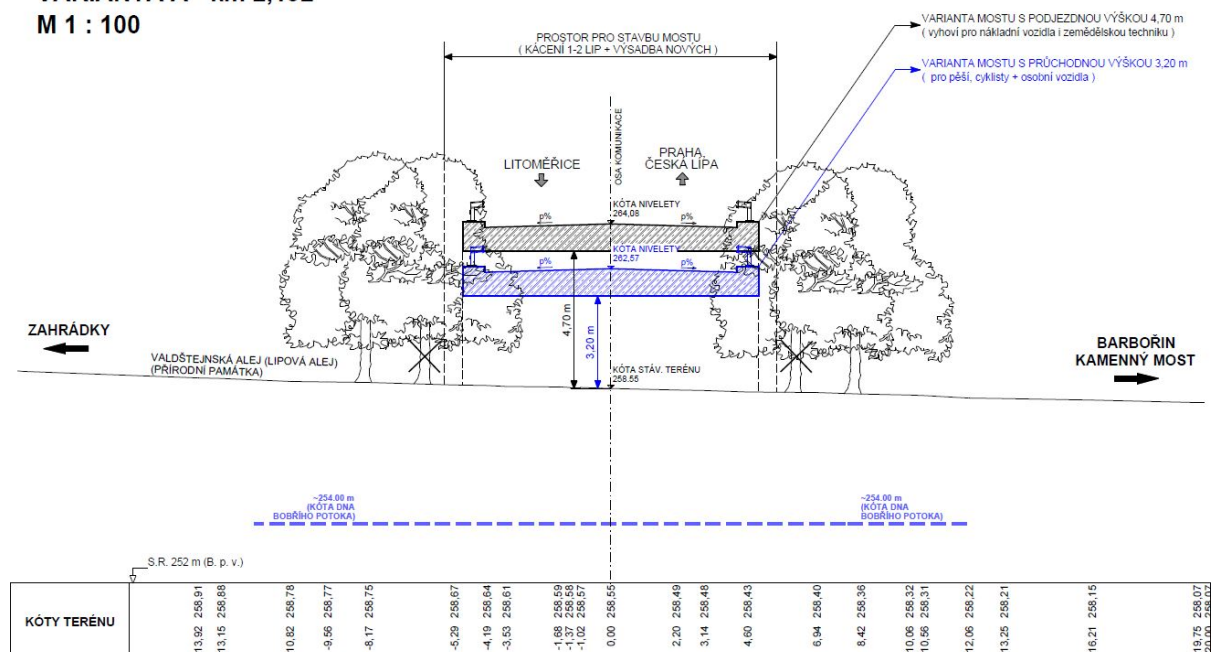
Obr. 9. Dole: Výřez z podélného profilu trasy obchvatu (červeně varianta A oprava, modře varianta pro pěší a cyklisty, 01/2024), křížení Valdštejnské aleje a cesty s jabloňovou alejí ke svaté Barboře.

Obr. 9. Dole: Výřez z příčného profilu mostu (varianta A oprava, modře varianta pro pěší a cyklisty, 01/2024), křížení Valdštejské aleje. Pozn. světlá výška mostu je 3,20 m, ale mohla by činit i 2,50 m, výška stromů neodpovídá skutečnosti – činí cca 20-25 m. Chybí reálná vizualizace mostu při pohledu alejí.

**I/15 ZAHŘÁDKY, OBCHVAT
PŘÍČNÝ ŘEZ - MOST PŘES ALEJ
DVOUPRUHOVÉ USPOŘÁDÁNÍ
VARIANTA A - km 2,192
M 1 : 100**

Obsah:**Obsah**

„I/15 Zahrádky, obchvat“	- 1 -
Posudek podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.....	- 1 -
I. ZÁKLADNÍ ÚDAJE	- 2 -
1. Název záměru	- 2 -
2. Kapacita (rozsah) záměru	- 2 -
3. Sídlo (bydliště) oznamovatele	- 3 -
4. Umístění záměru (kraj, obec, katastrální území).....	- 3 -
5. Obchodní firma oznamovatele.....	- 3 -
6. IČ oznamovatele	- 3 -
II. POSOUZENÍ DOKUMENTACE	- 4 -
1. Úplnost dokumentace	- 4 -
2. Správnost údajů uvedených v dokumentaci včetně použitých metod hodnocení	- 4 -
K jednotlivým částem Dokumentace EIA.....	- 6 -
K vypořádání vyjádření, připomínek a požadavků, vznesených v rámci zjišťovacího řízení (k oznámení záměru):.....	- 6 -
K části dokumentace EIA B.I. Základní údaje.....	- 8 -
K částem B.II. dokumentace EIA – údaje o vstupech.....	- 9 -
K částem B.III. dokumentace EIA - Údaje o výstupech	- 10 -
K části C. Údaje o stavu životního prostředí.....	- 11 -
K části D. Dokumentace EIA Vlivy záměru	- 13 -
K části D.II. dokumentace EIA: Charakteristika rizik.	- 19 -
K části D.III. dokumentace EIA (od str. 156) Komplexní charakteristika vlivů záměru....	- 19 -
K části D.IV. Charakteristika a předpokládaný účinek navrhovaných opatření... ..	- 20 -
K části E. Porovnání variant řešení záměru	- 22 -
K části F. Závěr a G. Všeobecně srozumitelné shrnutí netechnického charakteru	- 22 -
3. Pořadí variant (pokud byly předloženy) z hlediska vlivů na životní prostředí.....	- 22 -
4. Hodnocení významných vlivů záměru na životní prostředí přesahujících státní hranice .-	23 -
III. POSOUZENÍ TECHNICKÉHO ŘEŠENÍ ZÁMĚRU S OHLEDEM NA DOSAŽENÝ STUPEŇ POZNÁNÍ POKUD JDE O ZNEČIŠŤOVÁNÍ ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. -	23 -

IV. POSOUZENÍ NAVRŽENÝCH OPATŘENÍ K PREVENCI, VYLOUČENÍ, SNÍŽENÍ, POPŘÍPADĚ KOMPENZACI NEPŘÍZNIVÝCH VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ - 24	-
Posouzení návrhů opatření podle jednotlivých vlivů na životní prostředí:	- 24 -
V. VYPOŘÁDÁNÍ VŠECH OBDRŽENÝCH VYJÁDŘENÍ K DOKUMENTACI	- 27 -
Vypořádání vyjádření obdržených k dokumentaci	- 28 -
Vyjádření dotčených územně samosprávných celků:	- 28 -
Liberecký kraj	- 28 -
Obec Zahrádky	- 28 -
Městys Holany	- 32 -
Vyjádření dotčených správních úřadů:	- 32 -
Městský úřad Česká Lípa, odbor životního prostředí	- 32 -
Městský úřad Česká Lípa, odbor stavební úřad, úsek státní památkové péče	- 33 -
ČIŽP OI, Liberec	- 33 -
Krajská hygienická stanice Libereckého kraje se sídlem v Liberci	- 34 -
Krajský úřad Libereckého kraje, odbor životního prostředí a zemědělství	- 35 -
AOPK ČR, regionální pracoviště CHKO Kokořínsko – Máchův kraj	- 37 -
Vyjádření dalších subjektů	- 38 -
Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Liberci	- 38 -
Vyjádření veřejnosti a dotčené veřejnosti:	- 41 -
Veřejné projednání konané dne 16. 1. 2024	- 41 -
VI. CELKOVÉ POSOUZENÍ AKCEPTOVATELNOSTI ZÁMĚRU Z HLEDISKA VLIVŮ NA ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	- 43 -
Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti	- 43 -
Vlivy na obyvatelstvo a veřejné zdraví	- 44 -
Vlivy na povrchové a podzemní vody	- 46 -
Vlivy na biologickou rozmanitost	- 48 -
Vlivy záměru na hmotný majetek a kulturní dědictví	- 49 -
Vlivy přesahující státní hranice.	- 50 -
VII. NÁVRH STANOVISKA	- 50 -
Podmínky za účelem prevence, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzace negativních vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví	- 50 -
ODŮVODNĚNÍ	- 50 -

Odůvodnění vydání návrhu nesouhlasného stanoviska.....	- 50 -
Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí a veřejné zdraví z hlediska jejich velikosti a významnosti.....	- 51 -
Přílohy:	- 59 -
Seznam zkratek	- 59 -
Vybrané podklady a literatura:	- 60 -
Dílní obrazová dokumentace (pouze v elektronické formě).	- 61 -
Obsah:.....	- 66 -